

9. SINIF UYUM PROGRAMI

UYGULAMA KILAVUZU

9. SINIF UYUM PROGRAMI

UYGULAMA KILAVUZU

Uygulama kılavuzunda kullanılan işaretler ve bu işaretlerin anlamları:

 Kazanımlar Fotokopi Değerlendirme Soruları Süre Öğretmene Not

4	Giriş
6	Uyum Programı
12	Tanışma Etkinlikleri
28	Okul Tanıtım ve «Hoş Geldiniz» Etkinlikleri
40	Kurallara ve Yönetmeliklere İlişkin Bilgilendirme Etkinlikleri
48	Uyumu Kolaylaştıran Sosyal Becerileri Kazandırmaya Yönelik Etkinlikler
56	Akademik ve Mesleki Gelişimi Destekleyen Etkinlikler
74	Buz Kırıcılar / Isınma Etkinlikleri
80	Veli Etkinlikleri

Giriş

9. SINIF UYUM / GEÇİŞ PROGRAMI NASIL GELİŞTİRİLDİ?

MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ve UNICEF tarafından, 19 - 23 Ağustos 2013 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da 9. Sınıf Pilot Uyum Programı Geliştirme Çalıştayı düzenlendi. Söz konusu çalıştaya, Afyonkarahisar, Ankara, Bursa, Giresun, Hatay, İstanbul, Mardin, Rize, Sivas ve Yozgat olmak üzere 10 ilden 12 lise pilot okul olarak davet edildi. İçinde ağırlıklı olarak Anadolu Liselerinin olduğu bu grupta, iki Anadolu İmam Hatip Lisesi, bir Kız Teknik ve Meslek Lisesi ve iki tane de Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi yer aldı. UNICEF'in desteğiyle ve MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü koordinasyonunda gerçekleştirilen çalıştaya, her okuldan müdür, okul rehber öğretmeni ve bir 9. sınıf rehber öğretmenin yanı sıra diğer genel müdürlüklerden temsilciler ve Teknik Destek Ekibi katıldı. Teknik Destek Ekibinin görevi, katılımcılara uyum programlarına ilişkin bilgiler sunarak gerekli alt yapıyı oluşturmak, grup çalışmalarını kolaylaştırmak ve çalıştay boyunca geliştirilen etkinliklerin de içinde bulunduğu bir Uygulama Kılavuzu oluşturmaktır.

Uygulama Kılavuzu'nun oluşturulmasını takiben, 7-8 Eylül 2013 tarihlerinde İstanbul'da 12 pilot okulun müdürleri/müdür yardımcıları, okul rehber öğretmenleri ve tüm 9. sınıf, sınıf rehber öğretmenleri için 2 günlük bir eğitim gerçekleştirildi. Teknik Destek Ekibinin kolaylaştırıcılığını üstlendiği bu eğitimde okulların, Uygulama Kılavuzunu inceleyerek, okullarında gerçekleştirecekleri Uyum Programını planlamaları ve uygulama stratejisi geliştirmeleri sağlandı.

Pilot okullar, hazırlıkları doğrultusunda 11-13 Eylül 2013 tarihlerinde planladıkları biçimde Uyum Programını uyguladılar. Bu uygulamanın hemen ardından, 12 pilot okuldan 630 öğrenci, 139 öğretmen ve 594 velinin katıldığı bir değerlendirme çalışması gerçekleştirildi. Buna ek olarak uyum programına katılmayan 6 okul kontrol grubu olarak seçildi ve bu okullardan da karşılaştırma amacıyla veriler toplandı.

Son aşamada 30-31 Ekim tarihlerinde Antalya'da yine Teknik Destek Ekibinin kolaylaştırıcılığında, MEB, UNICEF ve pilot okulların temsilcilerinin katılımıyla Uyum Programı Değerlendirme Toplantısı yapıldı. Değerlendirme Çalışmasının sonuçlarının da sunulduğu bu toplantıda, SWOT Analizi (Güçlü yanlar, Zayıf Yanlar, Fırsatlar ve Tehditler Analizi) yoluyla Uyum Programının güçlü ve geliştirilmesi gereken yanları tartışılarak programın geliştirilmesine, sürdürülebilmesine ve yaygınlaştırılmasına yönelik öneriler geliştirildi. Bu öneriler ışığında Eğitim Kılavuzu yeniden gözden geçirilirken, elinizde tuttuğunuz Uygulama Kılavuzu hazırlandı.

■ UYUM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Değerlendirme Çalışmasının sonuçları, genel anlamda Uyum Programının amaçlarına ulaştığını ve öğrenciler üzerinde olumlu etkisi olduğunu ortaya koymuştur.

Değerlendirme Çalışmasında öğrenci, veli ve öğretmenler, genel olarak programı beğendiklerini, Uyum Programının arkadaş edinme, yönetici ve öğretmenlerle tanışma, okulu tanıma, okul kuralları, yönetmelikler ve hizmetlere ilişkin bilgilendirme/bilinçlenme, kaygı ve stresin azalması, akademik gelişimin desteklenmesi, okula uyum sağlama konularında yarar sağladığını ifade etmişlerdir. Diğer yandan kontrol grubunda bulunan öğrencilerin çoğunda, yoğunlukla yaşanan duyguların heyecan, tedirginlik, yalnızlık ve sıkılma olduğu görülmüştür. Ayrıca çekingen olan öğrencilerin okulun ilk günlerinde daha fazla zorluk çektiği tespit edilmiştir. Öğrenciler yeni ve farklı bir ortamda bulunmaları, tanıdıkları arkadaşlarının olmaması nedeniyle okulun ilk günlerinde zorlandıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerinin tanıdığı arkadaşlarının olmaması ve yabancı ortamda bulunmanın yanı sıra, öğretmenlerle hiç etkileşime girmemiş olmaları, okul, okulun birimleri, eğitim sistemi ve okul kuralları hakkında bilgi sahibi olmamaları gibi faktörler de öğrencilerin okulun ilk zamanlarında sıkıntı yaşamalarına neden olmuştur. Uyum programının uygulanmadığı okullardan (kontrol grubu) elde edilen bu veriler de uyum programının etkililiğini ve gereğini ortaya koyucu niteliktedir.

Değerlendirme Çalışması kontrol grubu sonuçlarına ek olarak pilot okulların öğretmen ve yöneticilerinden de uygulamanın etkisini ortaya koyucu geribildirimler alınmıştır. Bunlardan bazıları şöyledir:

- “Programa katılmayan öğrencilerin okula uyum sağlamakta daha fazla zorlandıkları gözlenmiştir”.
- “Programa katılmayan öğrencilerin velilerinin okula uyum konusunda öğrencinin duyduğu kaygıyla ilgili daha fazla geribildirimde bulunduğu ve rehberlik servisi ile temasa geçtiği görülmüştür”.
- “Uyum programının çok verimli olduğu tüm öğretmen ve öğrencilerden alınan geri dönüşlerde görülmüş, bilhassa içe kapanık ve arkadaşlık kurmada sıkıntı çeken öğrenci velilerinden olumlu tepkiler alınmıştır”.
- “Başka şehirlerden ve köylerden gelen öğrenciler için programın çok daha verimli olduğu gözlemlenmiştir.”
- “Öğrenciler yüzleri gülen mutlu bireyler olarak okula başlamış, başka bir Anadolu lisesine nakil hakkı kazanan öğrenciler okulu değiştirmekten vazgeçmişlerdir”.
- “Programa katılmayan öğrenciler arasında uyum programına katılan öğrenciler, özgüvenleri ile kendilerini göstermektedirler”.

Tüm bu olumlu geribildirimlerin ve elde edilen olumlu sonuçların yanı sıra elbette Uyum Programının geliştirilmesi gereken yanları olduğu da belirtilmiştir. Bu geribildirimler ve alınan dersler ışığında Uyum Programı geliştirilerek son halini almıştır.

2

Uyum Programı

9. SINIF UYUM / GEÇİŞ PROGRAMI NEDİR?

MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen 9. Sınıf Uyum Programı: 1) Veli ve öğrencinin okula ilişkin bilgilendirilmesi; 2) Uyumunu kolaylaştıran becerilerin kazandırılması ve 3) Akademik ve mesleki gelişimin desteklenmesi olarak belirlenen üç temel alan ve bu alanlara ilişkin geliştirilen öğrenci ve veli etkinliklerinden oluşan bir programdır. Uyum Programı, okul rehber öğretmeni koordinasyonunda, 9. sınıf rehber öğretmenleri tarafından, diğer branş öğretmenlerinin de desteği ile uygulanacaktır. Program, eğitim öğretim yılı başlamadan önceki hafta en az 3 yarım gün uygulanacak şekilde tasarlanmıştır.

Uyum Programı, yukarıda sözü edilen alanlardaki etkinlik çeşitliliği ile her okulun kendi ihtiyaç ve koşullarına bağlı olarak ve **seçecekleri etkinliklerin üç alanı da kapsamı şartıyla** kendi uygulama planlarını yapabilmelerine olanak vermektedir.

9. SINIF UYUM / GEÇİŞ PROGRAMININ İÇERİĞİ

BİLEŞENLER/ALANLAR	KONULAR
1.1 ÖĞRENCİ VE VELİLERİN OKUL HAKKINDA BİLGİLENDİRİLMESİ	<ul style="list-style-type: none">➤ Okulun yöneticileri ve öğretmenleriyle tanışma,➤ Okulun personeli ile tanışma,➤ Okulu ve bölümlerini tanıma,➤ Okulda verilen hizmetlere ilişkin bilgilendirme,➤ Yönetmelikler ve kurallara ilişkin bilgilendirme,➤ Okulun çevresini tanıma.
1.2 UYUMU KOLAYLAŞTIRAN BECERİLERİN KAZANDIRILMASI	<ul style="list-style-type: none">➤ Tanışma,➤ Arkadaş edinme,➤ Etkili iletişim becerileri,➤ Akran baskısı ve zorbalık ile baş etme,➤ Stres ve kaygıyla baş etme
1.3 AKADEMİK VE MESLEKİ GELİŞİMİN DESTEKLENMESİ	<ul style="list-style-type: none">➤ Verimli ders çalışma,➤ Etkin dinleme ve not tutma,➤ Mesleklere ya da bölümlere ilişkin bilgilendirme ve mesleğe yönelme

9. SINIF UYUM PROGRAMINI NASIL PLANLAYACAKSINIZ?

Yukarıda da görüldüğü gibi Uyum Programındaki etkinlikler üç temel alanda toplanabilir:

- 1 Öğrenci ve velilerin okula ilişkin bilgilendirilmesi
- 2 Uyumu kolaylaştıran becerilerin kazandırılması
- 3 Akademik ve mesleki gelişimin desteklenmesi

Bu alanlar, 9. sınıf öğrencilerinin kaygılandığı ya da uyum sorunu yaşadığı alanlardır. 9. sınıfa başlayan öğrenciler bir yandan yeni bir ortama uyum sağlamaya diğer yandan da "Sınıfımın yolunu bulabilecek miyim?", "Ya kaybolursam?", "Arkadaş edinebilecek miyim?", "Başarılı olabilecek miyim?" gibi endişe ya da kaygılarıyla baş etmeye çalışırlar. Aynı şekilde velilerin de liseye ilişkin kaygıları vardır. Çocuklarının bu kalabalıkta fark edilmeyeceklerine, arkadaş edinemeyeceklerine, bir zorbalığa maruz kalacaklarına, derslerin ağırlığıyla başa çıkamayacaklarına ve bir sorun olduğunda karşılarında bir muhatap bulamayacaklarına ilişkin endişeler yaşarlar. Öğrenci ve velilerin endişelerini gidermenin en kolay yollarından birisi, onları okula ilişkin bilgilendirmektir. Öğrenci ve veliler, öğretmen ve yöneticilerle tanıştıklarında, okulun işleyişi, verilen hizmetler, yönetmelikler ve kurallara ilişkin bilgilendiklerinde endişelerinin bir kısmı giderilmiş olacaktır.

Diğer yandan öğrenciler farklı sosyal becerilerle donatıldıklarında arkadaş edinebilecekler, zorbalık davranışlarını ve bunlarla nasıl baş edeceklerini öğrenerek kendilerini koruyabilecekler, stresle nasıl başa çıkacaklarını öğrenebileceklerdir. Akademik ve mesleki gelişimi destekleme etkinlikleriyle verimli ders çalışmayı, etkin dinleme ve not tutmayı ve gelecekleri için hedef belirleyebilmeyi öğrenebileceklerdir. İşte altta yatan bu mantıktan dolayı Uyum Programını planlarken bu üç alandan da etkinlikler seçmek önemlidir.

Sadece tek bir alandan etkinlik seçildiğinde, öğrenciler diğer alanlarda güçlendirilmemiş olacak, böylelikle Uyum Programı beklenen etkiyi yaratmamış olacaktır. Velilerin programın tümüne katılmaları, koşulları nedeniyle mümkün ya da gerçekçi olmayabilir. Bu nedenle velileriniz için bir yarım günden oluşan bir plan yapmanız uygun olacaktır. Veli etkinliklerine ilişkin en önemli sorun, çalışan velilere uygun bir programın nasıl yapılacağıdır. Dolayısıyla veli etkinliklerinizin saatlerini velilerinizin durumlarına göre planlamanız uygun olacaktır.

9. SINIF TEKRARI YAPAN ÖĞRENCİLER

Uyum Programını planlarken cevap vermeniz gereken sorulardan birisi, sınıf tekrarı yapan öğrencileriniz için nasıl bir planlama yapacağınızdır. Sınıf tekrarı yapan öğrencilerin uyum programının dışında kalması söz konusu değildir. Bu bir tercih değil, gerekliliktir. Çünkü bu öğrenciler zaten uyum sorunu yaşayan çocuklardır. Çoğu uyum sağlayamadığı için okuldan uzaklaşmış ve bunun sonucunda akademik başarısızlıklar yaşamışlardır. Ya da akademik başarısızlıklar yaşadıkları için okuldan uzaklaşmışlardır. Bu çocuklar okulu terk etme riski altındadırlar. Diğer yandan uyum programı onların yeniden okula bağlanmalarını ve lise eğitimlerini tamamlamalarını sağlayabilir.

Ancak onların nasıl dâhil edileceği titizlikle planlanması gereken bir konudur. Bu konuda, bazı etkinliklerde onlara sorumluluk verilmesi önerilebilir. Örneğin, okulun tanıtıldığı etkinliklerde sorumluluk alabilir-

ler. Ancak özellikle sosyal uyum beceri etkinlikleriyle akademik ve mesleki gelişimi destekleme etkinliklerine sınıf tekrarı yapan öğrencilerin de diğer yeni gelenler gibi aktif bir biçimde katılmaları önemlidir.

▣ ÜST SINIF ÖĞRENCİ VE VELİ KATILIMI

9. sınıf öğrencilerinin uyumlarını kolaylaştıran ve endişelerini gideren bir diğer faktör de üst sınıflarla kaynaşmalarıdır. Uyum Programı bunun için bir fırsattır. Ayrıca öğrenci katılımı tüm okul yaklaşımının da vazgeçilmez bir parçasıdır. Bu nedenle bu programa öğrenci katılımı önemlidir. Ancak bu katılımın anlamlı bir katılım olması gerekmektedir. Planlamanın bir parçası olarak üst sınıftaki öğrenciler Uyum Programına ilişkin bilgilendirilip onların görüşleri alınabilir.

Öğretmen kılavuzunda diğer öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen etkinlikler vardır. Bunlardan birisi üst sınıftaki öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen Hoş Geldiniz! (Üst Sınıflardan Yeni Gelen Öğrencilere) Etkinliğini planınıza dâhil edebilirsiniz. Uyum Programına almanız bile okulun açıldığı ilk haftalarda bu etkinliği yapmanız önerilmektedir.

Yine aynı şekilde Okul Aile Birliği üyeleri ya da diğer veliler planlama sürecine dâhil edilebilirler.

▣ BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN KATILIMI

Uyum Programı, okul rehber öğretmeni koordinasyonunda 9. sınıf rehber öğretmenleri tarafından uygulanmak üzere tasarlanmıştır. Ancak tüm 9. sınıf öğretmenlerinin planlama, hazırlık ve değerlendirme aşamalarına aktif katılımları önemlidir. Hatta gerek duyulduğunda bazı veli etkinliklerinin uygulanmasında destekleri istenebilir.

▣ UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

1. **Engeli olan öğrencilerle çalışma:** Engeli olan öğrencileriniz varsa, okul rehber öğretmeninizle birlikte, etkinlikleri onlara göre nasıl uyarlayacağınızı planlayın, gerekli hazırlığı yapın.

2. **Etkinliklerin uygulanması:**

Hazırlık: Yapacağınız etkinliklerin önceden üzerinden geçin. Anlaşılmayan ya da değiştirmek istediğiniz bir nokta varsa rehber öğretmeninizden destek alın. Eğer etkinliği örneklerle desteklemek istiyorsanız örneklerinizin amaca uygun olup olmadıklarını okul rehber öğretmeninizle tartışın. Gerekli gördüğünüz durumlarda beraber bir provasını yapın. Malzemelerinizin hazır olduğundan emin olun. Eğer koşullarınız malzemeleri temin etmeye uygun değilse, aynı işlevi görecek farklı malzemeler kullanabilirsiniz. Uygulamalardan önce mutlaka aşağıdaki Hazırlık Kontrol Formunu (Bkz. s. 11) doldurun.

Uygulama: Uygulama yaparken etkinliklerin amaçlarına sadık kalmaya ve konunun dağılmamasına özen gösterin. Planlanan işlevin gerçekleştiğinden emin olun.

Değerlendirme soruları: Değerlendirme soruları hem konuyu toparlamanıza hem de etkinliğin amacına ulaşip ulaşmadığını kontrol etmenize yardımcı olur. Dolayısıyla bu soruların mutlaka öğrencilere sorulması gerekir.

3. **Öğrencinin duygu ve düşüncelerine yaklaşım:** Özellikle ergenlerin düşünce ve görüşlerine eleştirel bir biçimde yaklaşmamak ve onları yargılamamak önemlidir. Arkadaşları tarafından da yargılanmasına izin verilmemelidir. Eğer bir konudaki bilgileri yanlışsa uygun ve onları utandırmadan düzeltmeye özen gösterin. Duyguların doğrusu, yanlış yoktur. Korkmak da, öfkelenmek de, üzülme de, sevinme de doğaldır. Önemli olan tek nokta, duyguların sağlıklı ve uygun bir biçimde ifade edilmesidir. Öğrenciler sizlerle duygularını paylaştıklarında bunları doğal karşıladığınızı ve anladığınızı ifade edin. Eğer bir öğrenciniz belli bir konudaki görüş ve duygularını paylaşmak istemiyorsa zorlamayın. Ancak ihtiyacı olduğunu düşündüğünüz öğrencilerinizle birebir görüşerek okul rehberlik servisinden destek almasını sağlayabilirsiniz.
4. **Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlılık:** Öğrencilerinizle çalışırken, “Kadınlar bu mesleği yapamazlar; bu konudan anlamazlar”, “Erkekler ağlamaz/gülmez/korkmaz”, “Bu erkeğe/kadına yakışmaz” gibi yargılardan ve kalıplaşmış düşüncelerden kaçınmaya özen gösterin. Cinsiyetlerden herhangi birini aşağılayan yaklaşımları, söylemleri, örnekleri, hikâye ve fıkraları kullanmaktan kaçının.

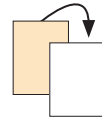
9. SINIF REHBER ÖĞRETMENİNE NOTLAR

Uyum Programında yer alan etkinliklerin gerçekleşmesinde bazı genel yaklaşımların benimsenmesi etkinliğin amacına ulaşması açısından çok önemlidir. Bu nedenle sınıf rehber öğretmenlerinin aşağıdaki hususları dikkate almaları önerilir:

- Rehberlik etkinlikleri uygulanırken bu alandaki temel rehberlik ilkeleri anımsanmalı ve uyulmalıdır.
- Etkinlikleri formal bir ders ya da zorunlu bir uygulama olarak değil özendirici ve rahat bir ortamda zevkli bir şekilde (bir oyun olarak) gerçekleştirilmesi gerekir.
- Öğretmenin, rehberlik yaklaşımına sahip olması, öğrencinin kendini güven içinde hissedeceği bir ortam sağlaması etkinliklerin amacına ulaşması açısından çok önemlidir.
- Etkinlikler esnek bir yapıdadır. Amaca, koşullara, öğrenci düzeyine göre farklı düzenlemeler yapılabilir.
- Etkinliği gerçekleştirmeden önce öğretmenin gerekli hazırlığı yapması ve ön koşulları sağlaması gereklidir.
- Sınıftaki tüm öğrencilerin etkinliğe aktif katılımı teşvik edilmelidir.
- Etkinlikler konusunda okul rehberlik uzmanından gerekli danışmanlık hizmeti alınmalı ve onun desteği sağlanmalıdır.
- Etkinlik sonunda öğrencilere yaşantılarını paylaşma fırsatı verilmelidir. Bu arada etkinliğin planlanan amaca ulaşip ulaşmadığı kontrol edilmeli ve gerektiğinde bu bağlantı yeniden vurgulanmalı ve kazanımlara dikkat çekilmelidir.

UYUM PROGRAMI ÖRNEK UYGULAMA PLANI

SAAT	ÖĞRENCİLER
1. GÜN	
09.00 - 09.15	Hoş geldiniz Konuşması (Okul Müdürü)
09.15 - 09.30	Öğrencilerin Sınıflara Alınması (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
09.30 - 10.10	Tanışma (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
10.10 - 10.20	Ara
10.20 - 11.00	Sınıf Anayasası /Kurallarımız (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
11.00 - 11.50	Beklentilerimiz Endişelerimiz (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
11.50 - 12.00	Ara
12.00 - 13.00	Okulumu Geziyorum (Sınıf Rehber Öğretmeni ve İlgili Branş Öğretmenleri)
13.00 - 13.30	Haydi Maça! Etkinliklerinin Duyurusunun Yapılması ve Öğrencilerin İsimlerinin Yazılması (Beden Eğitimi Öğretmeni)
SAAT	VELİLER
09.00 - 09.15	Hoş geldiniz Konuşması - Ortak (Okul Müdürü)
09.15 - 09.30	Velilerin Salona (Sınıflara) Alınması (Görevli Öğretmenler)
09.30 - 10.30	Tanışma (Veliler İçin İç-Dış Halka) (Görevli Öğretmenler)
10.30 - 11.30	Beklentilerin Alınması (Görevli Öğretmenler)
11.30 - 11.45	Çay/Kahve Arası
11.45 - 12.30	Velilerin Okulun İşleyişine İlişkin Bilgilendirilmesi (Müdür ya da Müdür Yardımcısı)
12.30 - 13.00	Velilere Okulun Gezdirilmesi (Görevli Öğretmenler)
2. GÜN	
SAAT	ÖĞRENCİLER
09.00 - 09.15	Isınma Etkinliği (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
09.15 - 10.00	Arkadaş Aranıyor (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
10.00 - 10.10	Ara
10.10 - 10.50	Vestiyer (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
10.50 - 11.00	Ara
11.00 - 11.40	Zaman Yönetimi (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
11.40 - 11.50	Ara
11.50 - 12.30	Öğretmenlerimizi Tanıyalım (Her sınıf için 3 branş öğretmeni)
12.30 - 13.15	İstasyon (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
Öğleden sonra	Haydi Maça! Etkinliklerine Katılan Öğrenciler İçin Antrenman (Beden Eğitimi Öğretmeni)
3. GÜN	
SAAT	ÖĞRENCİLER
09.00 - 09.15	Isınma Etkinliği (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
09.15 - 10.00	Ödüller ve Cezalar (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
10.00 - 10.10	Ara
10.10 - 10.50	Basamakları Çıkıyorum (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
10.50 - 11.00	Ara
11.00 - 11.40	Bir Şarkı Çal (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
11.40 - 11.50	Ara
11.50 - 12.30	Ne Yapacağımı Biliyorum (Sınıf Rehber Öğretmenleri)
Öğleden sonra	Haydi Maça! Sınıf maçlarının yapılması (Beden Eğitimi öğretmeni)

HAZIRLIK KONTROL FORMU

Etkinlikler öncesinde aşağıdaki soruları yanıtlayarak hazırlığınızı kontrol edin.

SORULAR	EVET	HAYIR	KISMEN
1. Etkinliğe nasıl başlayacağımı, nasıl uygulayıp nasıl sonuçlandıracağımı biliyor muyum?			
2. Etkinlik için vereceğim örnekleri hazırladım mı?			
3. Etkinlikte "tekrar" öğrencilerini dikkate alıp düzenleme yaptım mı?			
4. Etkinlikte "kaynaştırma" öğrencilerini (varsa) dikkate alıp uyarlama yaptım mı?			
5. Etkinlik için gerekli malzemeler / ilgili formlar hazır mı?			
6. Etkinlik için uygun yer (ortam) belirledim / düzenledim mi?			
7. Etkinliği uygulamak için kendimi yeterli, hazır ve istekli görüyor muyum?			
Gerekli Notlar:			

Tanışma Etkinlikleri

❑ TANIŞMA ETKİNLİKLERİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

Bu bölüm, öğrencilerin sınıf arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle ve yöneticilerle, öğretmenlerin öğrenci ve velileriyle, son olarak velilerin diğer velilerle, öğretmen ve yöneticilerle tanışma etkinliklerine ayrılmıştır.

Özellikle kalabalık sınıflarda, öğretmenlerin tüm öğrencilerinin isimlerini bilmeleri bazen mümkün olmayabilir. Bazı öğrenciler yüksek akademik performanslarıyla, bazıları “yaramazlıklarıyla”, bazıları da girişken tavırlarıyla bir şekilde dikkatleri üzerlerine çekseler de, özellikle çekingen öğrenciler kalabalıklar arasında kaybolur. Bazen de öğretmenler müfredatı takip etmekle ve sınıfta disiplini sağlamakla o kadar meşgullerdir ki, öğrencilerinin isimlerini öğrenmeye, onları biraz daha yakından tanımaya ya zaman bulamazlar ya da böyle bir ihtiyaç hissetmezler. Oysaki her öğrenci fark edilmek, önemsendiğini ve değer verildiğini bilmek ister. Sizin onları tanıma gayretlerinizi büyük bir memnuniyetle karşılayacaklardır. Onlara değer verdiğinizi ve onları önemsendiğinizi hissedeceklerdir. Bunun karşılığında onlar da sizi memnun etmek isteyecekler ve beklentilerinizi karşılamaya çalışacaklardır.

Tanışma etkinlikleri sadece öğrencileriniz için değil, velileriniz için de önemlidir. Dolayısıyla velilerle yapacağınız etkinliklerden birinin mümkünse bir tanışma etkinliği olmasına özen gösterin.

Tanışma etkinliklerini uygularken dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır. Bunlardan birisi, olumlu etkisinden dolayı tanışma etkinliklerinde “etkin dinleme” çok önemlidir. Öğrencileriniz kendilerini tanıtırken göz kontağı kurun ve anlattıklarıyla ilgilendiğinizi onlara hissettirin. Tanışma etkinlikleriyle ilgili diğer bir nokta, kişisel sınırlara saygı duymaktır. Öğrenciniz kendine ilişkin bir bilgiyi vermek istemiyorsa zorlamayın.

Bu bölümdeki etkinlikler için genel kazanımlar aşağıdaki gibi özetlenebilir:

KAZANIMLAR

- ➔ Arkadaşları ile nasıl tanışacağını bilir.
- ➔ Arkadaşlarını tanıır.
- ➔ Arkadaşları ile sosyal ilişki kurar.
- ➔ Öğretmenleri, okul yöneticileri ve okul personelini tanıır.

1. İSİMLER VE HAREKETLER

15 - 20 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin birbirlerinin isimlerini öğrenmelerini ve eğlenceli bir etkinlikte kaynaşmalarını sağlamak
Malzeme	Yok

1. SEÇENEK

- ▶ Öğrencilerinize eğlenceli bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyin. Öğrencilerinizden ayağa kalkmalarını, bir daire oluşturmalarını isteyin ve etkinliğin yönergesini açıklayın:

“Önce ben ismimi söyleyerek başlayacağım. Ama ismimi söylerken bir hareket yapacağım. Sonra tüm sınıf aynı hareketi yaparak ismimi söyleyecek. Anlaştık mı? Bu hareketler neler olabilir?”

- ▶ Öğrencilerinizin önerilerini alın, gerekiyorsa siz de ekleyin. Bu hareketler; göz kırpmaya, parmak şaklatma, kafa kaşıma, kendi etrafında dönme, zıplama, elini beline koyma gibi herhangi bir hareket olabilir. Herkes birbirinin ismini öğrenene kadar bu oyunu oynayın.

2. SEÇENEK (sayıca küçük gruplar için)

- ▶ Öğrencilerinize eğlenceli bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyin. Öğrencilerinizden ayağa kalkmalarını, bir daire oluşturmalarını isteyin ve etkinliğin yönergesini açıklayın:

“Her birimiz isimlerimizi söylerken bir hareket yapacağız. Bu hareketler göz kırpmaya, parmak şaklatma, kafa kaşıma, kendi etrafında dönme, zıplama, elini beline koyma gibi herhangi bir hareket olabilir. Ama bunu yapmadan önce, bizden öncekilerin hepsinin isimlerini söyleyip hareketlerini tekrar edeceğiz. Önce ben ismimi söyleyerek ve bir hareket yaparak başlayacağım. Sonra yanımdaki arkadaşınız önce benim adımla söyleyerek yaptığım hareketi tekrar edecek. Sonra da kendi ismini söyleyerek başka bir hareket yapacak. Bir sonraki arkadaşınız önce benim ismimi söyleyerek benim yaptığım hareketi yapacak. Sonra ikinci arkadaşınızın ismini söyleyerek onun hareketini yapacak ve son olarak da kendi ismini söyleyecek ve böyle devam edeceğiz. Anlaştık mı?”

- ▶ Öğrencilerin takıldıkları yerde birbirlerine yardımcı olmaları için teşvik edin. Herkes birbirinin ismini öğrenene kadar bu oyunu oynayın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Hepimiz birbirimizin ismini öğrendik mi?
- Bu şekilde tanışmak nasıl bir duygu? Neler hissettiniz? Etkinliğe ilişkin neler söylemek istersiniz?

2. RESMİNDEN SÖYLE

20-30 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin birbirilerini ve sizi daha yakından tanımalarını sağlamak
Malzeme	Katılımcı sayısı kadar A4 kâğıdı, pastel boya

- Bu etkinlik bir tanışma etkinliğinden çok, öğrencilerinizi daha yakından tanımanız için tasarlanmış bir etkinliktir. Bu nedenle herhangi bir tanışma etkinliğinin hemen ardından uygulamanız önerilir.
- Bir tanışma etkinliği ile öğrencilerinizin isimlerini öğrendikten sonra şu yönergeyi verebilirsiniz:

“Şimdi herkes birbirinin ismini öğrendiğine göre, birbirimizi biraz daha yakından tanımaya ne dersiniz? Önce ben sizlere kendimi tanıtacağım. Ama bunu sadece resimlerle, sembollerle ve rakamlarla yapacağım. Bakalım tahtaya çizdiklerimden bana ilişkin bilgileri bulabilecek misiniz?”

- Tahtaya sizi anlatan resimler çizin. Örneğin seyahati seviyorsanız bir bavul ya da bir uçak resmi, okumaktan hoşlanıyorsanız bir dolu kitap resmi, iki kardeşiniz varsa iki kişi çizebilir ya da rakamla 2 yazabilirsiniz.
- Öğrencilerinizin yanıtlarını aldıktan sonra onlardan aynı şekilde kendilerini tanıtmalarını isteyin:

Şimdi sizler de dağıttığım kâğıtlara resimler ya da semboller çizerek kendinizi bize tanıttın. Güzel çizme-nize gerek yok. Sadece birbirimizi tanımak için yapıyoruz bu etkinliği.

- Öğrencilerinizin çalışmaları için biraz süre verin, bu arada sıraların arasında dolaşıp yardıma ihtiyacı olanlara destek olun.
- Süre tamamlandığında gönüllü olan bir öğrencinizden başlayın. Öğrencilerinizin birbirlerinin resimleriyle alay etmesine kesinlikle izin vermeyin. Anlaşılmayan resimlerin ne olduğunu sorabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Birbirinize ilişkin neler öğrendiniz? Neler ilginizi çekti?
- Bizimle ortak özellikte olan arkadaşlarımız var mı? Ortak yönleri paylaşmak isteyen var mı?
- Hangi yönleriniz farklı? Farklı yönleri paylaşmak isteyen var mı?

3. MÜZİKLİ BALONLAR

30-45 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin tanışmalarını ve kaynaşmalarını sağlamak
Malzeme	Katılımcı sayısı kadar balon, tahta kalemi ya da kalın uçlu keçeli kalem, hazır yaka kartları (yoksa bunu A4 kâğıt ve toplu iğne ile kendiniz yapabilirsiniz) ve müzik

- ▶ Öğrencileriniz için hazır yaka kartı temin ettiyseniz, bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyerek bunları öğrencilerinize dağıtın.
- ▶ Hazır yaka kartları yoksa oturum öncesinden A4 kâğıtlarını altı eşit parçaya bölerek öğrenci sayısı kadar küçük kâğıtlar elde edin.
- ▶ Öğrencilerinize bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyin:

“Hadi gelin birbirimizi tanıyalım ve bunu da eğlenceli bir biçimde yapalım. Öncelikle her birinize küçük bir kâğıt ve bir toplu iğne dağıtacağım. Şimdi hepimiz isimlerimizi bu küçük kâğıtlara yazalım ve yakamıza iliştiirelim. Herkes ismini yazdı mı?”

- ▶ Öğrencilerinizin her birine şişmemiş birer balon verin: Şimdi sizlere dağıttığım bu balonları şişirmenizi ve üzerlerine isimlerinizi yazmanızı istiyorum. Herkes hazır mı?
- ▶ Daha sonra müziği açarak şu yönergeyi verin:

“ Şimdi müzikle birlikte balonları havaya atacaksınız ve müzik çaldığı sürece onları yere düşürmemeye çalışacaksınız. Müziği durdurduğumda herkes bir balon yakalayacak ve üzerinde ismi yazılı arkadaşıyla gidip bir süre sohbet edecek ve onu tanımaya çalışacak. Sonra tekrar müzik çaldığında balonları yeniden havaya atacamız ve böyle devam edecek”.

- ▶ 5-6 kez müziği başlatıp durdurun ve öğrencilerin mümkün olduğunca çok arkadaşıyla sohbet etmesini sağlayın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Kim, kimlerle tanıştı?
- Birbirinize ilişkin neler öğrendiniz?
- Etkinliğe ilişkin duygu ve düşünceleriniz nelerdir?

4. A'DAN Z'YE

30 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin eğlenceli bir biçimde birbirlerinin isimlerini ve ortak özelliklerini öğrenmelerini sağlamak
Malzeme	Yok

- ▶ Öğrencilerinize bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyin ve onlardan ayağa kalkmalarını isteyin.
- ▶ Şu yönergeyi verin (Her bir yönergeden sonra öğrencilere farklı kişilerle tanışmak için yeterli zaman vermeye özen gösterin):

“Şimdi ben sizlere sırayla bazı yönergeler vereceğim. Siz o yönergeleri yerine getirdikten sonra yanınızdakilerle ya da grubunuzdakilerle tanışacaksınız. Başlayalım mı?”

- ▶ İsminize göre alfabetik sıraya geçin ve yanınızdakilerle tanışın.
- ▶ Aynı futbol takımını tutanlarla bir grup oluşturun ve gruptakilerle tanışın.
- ▶ Doğduğunuz aya göre gruplara ayrılın ve gruptakilerle tanışın (Eğer o ayda doğan tek bir öğrenci varsa yanına gidin. Hangi ayda ve günde doğduğunu sorun ve kendinize ilişkin bilgileri paylaşın).
- ▶ Sevdiğiniz yemeğe göre gruplara ayrılın ve gruptakilerle tanışın.
- ▶ Sevdiğiniz derslere göre gruplara ayrılın ve gruptakilerle tanışın.
- ▶ Yönergelere yenilerini ekleyebilirsiniz.
- ▶ Herkesin birbiriyle tanıştığına emin olana kadar devam edin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Herkesle tanışma şansınız oldu mu? Hangi gruplara dahil oldunuz?
- Birbirinize ilişkin neler öğrendiniz?
- Kendinizi nasıl hissediyorsunuz? Şu anda gruba ilişkin duygu ve düşünceleriniz neler?

5. SIFATLAR VE İSİMLER

15 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin eğlenceli bir biçimde birbirlerinin isimlerini ve özelliklerini öğrenmelerini sağlamak
Malzeme	Yok

- ▶ Öğrencilerinize bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyin ve onlardan ayağa kalkarak bir daire oluşturmalarını isteyin.
- ▶ Şu yönergeyi verin:

“Şimdi her birimiz isimlerimizi söyleyeceğiz. Ama isimlerimizin başına aynı harfle başlayan ve bizi niteleyen olumlu bir sıfat ekleyeceğiz. Örneğin; Azimli Ayşe, Biricik Binnaz, Özel Özge, Mert Mustafa gibi. Unutmayın, olumsuz bir sıfat yok. Önce ben başlıyorum. Sonra yanımdaki arkadaşınız önce benim ismi mi sıfatımla beraber söyleyecek, sonra kendi ismini sıfatıyla beraber söyleyecek. Bir sonraki arkadaşınız önce benden başlayacak, sonra arkadaşınızın sıfatını ve ismini söyleyecek, son olarak da kendi sıfatıyla ismini söyleyecek ve böyle devam edeceğiz. Anlaştık mı?”

- ▶ Tembel, Çirkin, Yalancı gibi olumsuz sıfatlara izin vermeyin.
- ▶ Herkes birbirinin ismini öğrenene kadar bu oyunu oynayın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Herkes birbirinin ismini ve onu niteleyen sıfatları öğrendi mi?
- Etkinliği nasıl buldunuz? Duygu ve düşünceleriniz?
- Böyle tanışmak size neler hissettirdi?

6. DEDEKTİF

30 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin eğlenceli bir biçimde birbirlerini tanımalarını sağlamak
Malzeme	Her katılımcı için iki parça kâğıt (A4 kâğıdını dörde katlayıp dört parçaya bölün), katılımcı sayısı kadar toplu iğne, bir kutu.

- Öğrencileriniz için hazır yaka kartı temin ettiyseniz, bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyerek bunları öğrencilerinize dağıtın. Hazır yaka kartları yoksa oturum öncesinden A4 kâğıtlarını altı eşit parçaya bölerek öğrenci sayısı kadar küçük kâğıtlar elde edin. Öğrencilerinize bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyin:

“Hadi gelin birbirimizi tanıyalım ve bunu da eğlenceli bir biçimde yapalım. Öncelikle her birinize iki parça kâğıt ve bir toplu iğne dağıtacağım. Şimdi hepimiz isimlerimizi kâğıtlardan birisine yazalım ve yakamıza iliştiirelim. Herkes ismini yazdı mı?”

- Şu yönergeyi verin:

“Şimdi gelin dedektiflik oyunu oynayalım. Her birimiz birer detektifiz ve bizden istenen kişiyi bulmamız gerekiyor. Elinizdeki kâğıda fiziksel görünüşümüze ait iki özellik yazacağız. Örneğin; kahverengi saçlar, kahverengi gözler gibi. Ya da güzel dişler, 40 numara ayaklar gibi. Dış görünüşünüze ait neyi istiyorsanız onu yazabilirsiniz. Ama biraz zor olsun olur mu?”

- Öğrencilerin çalışmalarına izin verin ve yönergeyi vermeye devam edin:

“Şimdi bu kâğıtları dörde katlayıp şu kutunun içine atacağız. Daha sonra herkes bu kutudan bir kâğıt çekecek. Ama bu kâğıdın kendimizin olmamasına dikkat edeceğiz.”

- Kendiniz de dâhil herkesin kutudan bir kâğıt çekmesini sağlayın ve yönergeyi vermeye devam edin:

“Şimdi ayağa kalkıp sınıfta dolaşacağız ve elimizdeki kâğıdın kime ait olduğunu bulmaya çalışacağız. Ama birbirimizle hiç konuşmayacağız”.

- Beş dakika konuşmadan serbestçe dolaşın ve yönergeyi tamamlayın:

“Şimdi yerlerimize dönelim ve elimizdeki kâğıdın arkasına bu tarifi kime ait olduğuna ilişkin tahminimizi yazalım. Herkesin tek bir tahmin hakkı olacak. Bitti mi? Kim başlamak ister?”

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Kaç kişi doğru tahmin etti?
- Kimler aradığı kişiyi kolayca buldu ve bunu nasıl yaptı?
- Etkinlik süresince neler hissettiniz?

7. TAHMİN ET BAKALIM

45 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin tanışmalarını ve birbirlerini biraz daha yakından tanımalarını sağlamak
Malzeme	Yok

- ▶ Öğrencilerinize bir tanışma etkinliği yapacağınızı söyleyin ve onlardan ayağa kalkmalarını isteyin.
- ▶ Şu yönergeyi verin:

“Ben size bazı özellikler okuyacağım sizler o özelliğe sahip olduğunuzu düşündüğünüz kişiyi ya da kişileri bulup tanışacaksınız. Hazır mısınız?”

- ▶ Aşağıdaki özellikleri okuyun. Öğrencilerin mümkün olduğunca fazla kişiyle konuşmasını sağlayın:
 - Sizinle aynı boyda olduğunuzu düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı ayakkabı numarasına sahip olduğunuzu düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı yerde doğduğunuzu düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı takımı tuttuğunuzu düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı dersi sevdiğini düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı hobiye sahip olduğunuzu düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı sayıda kardeşe sahip olduğunuzu düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı ayda doğduğunuzu düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı rengi sevdiğini düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
 - Sizinle aynı tür müzikten hoşlandığını düşündüğünüz kişileri bulun ve tanışın.
- ▶ Bu yönergelere başka yönergeler de ekleyebilirsiniz.
- ▶ Öğrencilerinizin mümkün olduğunca çok kişiyle tanıştığından emin olduğunuzda değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği sonlandırın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Kaç kişiyle tanıştınız? Kaç gruba dahil oldunuz? Tanışmadığınız kişiler kaldı mı?
- Kimler aradığı kişiyi kolayca buldu ve bunu nasıl yaptı?
- Şimdi birbirinizi daha yakından tanıdığınızı düşünüyor musunuz? Bu size neler hissettirdi?
- Bir gruba dahil olduğunuzda neler hissettiniz?

8. TAM İSABET!

30 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin birbirlerini daha yakından tanımalarını, kaynaşmalarını sağlamak
Malzeme	Katılımcı sayısı kadar "Tam İsbet" sayfası

- ▶ Öğrencilerinize bir etkinlik yapacağınızı söyleyin ve onlardan ayağa kalkmalarını isteyin.
- ▶ Şu yönergeyi verin:

"Şimdi sizlerle bir oyun oynayacağız. İsmi "Tam İsbet". Sizlere üzerinde bir takım bilgiler yazılı bir kâğıt dağıtacağım, bir tane de kendim alacağım. Daha sonra üzerinde yazılı bilgilere uyan arkadaşlarımızı bulup kutucuklara onun ismini yazacağız. Aynı kişiyi birden fazla kutucuğa yazmak yok. Anlaştık mı? En önce bitiren kazanır".

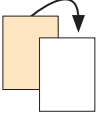
- ▶ Öğrencilere "Tam İsbet" sayfasını dağıtın ve doldurmaları için 10 dakika verin.
- ▶ Sürenin bitiminde tüm isimleri dolduran öğrencinizi birinci ilan edin ve alkışlayın. Kimlerle tanıştığını öğrenin.
- ▶ Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği sonlandırın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Kimlerin sizinle ortak özelliklere sahip olduklarını keşfettiniz?
- Arkadaşlarınızı bulmak zor oldu mu? Bu zorluğu nasıl aştınız?
- Birbirinizi yakından tanımak size neler hissettirdi?

TAM İSABET!

EN ÇOK KİM MAKARNAYI SEVİYOR?	KİM BİR MÜZİK ALETİ ÇALYOR?	KİM EN ÇOK MATEMATİK DERSİNİ SEVİYOR?	EN ÇOK KİMİN KARDEŞİ VAR?	KİM SENİNLE AYNI TAKIMI TUTUYOR?
.....
KİM SİZİN EVE YAKIN OTURUYOR?	KİM ÇOK İYİ ŞARKI SÖYLÜYOR?	KİM SENİNLE AYNI MESLEĞİ SEÇMEK İSTİYOR?	KİM BASKETBOL OYNUYOR?	KİM FUTBOL OYNUYOR?
.....
KİM BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİ ÇOK SEVİYOR?	KİMİN KEDİSİ VAR?	KİMİN KÖPEĞİ VAR?	KİM YÜZME BİLİYOR?	KİM UÇAĞA BINMIŞ?
.....
MOR RENGİ EN ÇOK KİM SEVİYOR?	KİM YEMEK YAPABİLİYOR?	KİM YARIŞMA PROGRAMLARI SEYRETMEYİ SEVİYOR?	KİM KORKU FİLMİ SEYRETMEYİ SEVİYOR?	KİM SENİN EN ÇOK SEVDİĞİN ŞARKIYI SEVİYOR?
.....
KİM SENİN EN ÇOK SEVDİĞİN ŞARKICIYI SEVİYOR?	EN ÇOK KİM SEYAHAT ETMİŞ?	KİM OKULA YÜRÜYEREK GELİYOR?	KİM OKULA BİR TAŞITLA GELİYOR?	OKULA EN UZAK OTURAN KİM?
.....
OKULA EN YAKIN OTURAN KİM?	KİM TAMİRAT YAPABİLİYOR?	KİMİN RESİM YETENEĞİ VAR?	EN ÇOK KİM MENEKŞEYİ SEVİYOR?	KİM DANS ETMEYİ SEVİYOR?
.....

9. MAKARNA / PİLAV PARTİSİ

120 dk. (öğle yemeği zamanı)

Amaçlar	9. sınıf öğrencilerinin büyük sınıflarla tanışmalarını ve kaynaşmalarını sağlamak
Malzeme	Plastik tabak, kaşık ve bardak; herkese yetecek kadar makarna/pilav; herkese yetecek kadar içecek, ses sistemiyle müzik yayını

KAZANIMLAR

- ➔ Öğrenciler birbirlerine karşı bir aşinalık kazanır.
- ➔ Büyük sınıflarla etkileşim kurulur.
- ➔ Eski öğrenciler sorumluluk alırlar.
- ➔ Yeni öğrencilerin büyük sınıflara ilişkin kaygıları azalır.
- ➔ Öğrenci katılımı sağlanmış olur.

HAZIRLIK

• Günün belirlenmesi:

Büyük sınıflar da bu etkinliğe dâhil olacakları için okulun açıldığı ilk haftanın bir günü bu etkinlik için uygun olacaktır.

• Öğrenci Liderlerinin belirlenmesi ve hazırlanması:

Üst sınıflardan her sınıftan bir kız bir erkek öğrenci seçin. Bu sayı 9. sınıf mevcutlarına göre artırılabilir; ancak eşit sayıda kız ve erkek lider olduğundan emin olun. Seçeceğiniz öğrencilerin akademik başarılarının yüksek olması bir ölçüt teşkil etmemektedir. Burada önemli olan seçeceğiniz öğrencilerin belirli becerilere ve özelliklere sahip öğrenciler olmasıdır. Öğrenci liderlerinizi etkili iletişim becerileri, sorun çözme becerileri, arkadaş edinme becerileri yüksek; yardımsever, sorumluluk alabilen ve dışa dönük öğrenciler arasından seçmeye özen gösterin.

Öğrenci seçiminden sonra öğrencilere ne amaçla onları seçtiğinizi anlatın ve Öğrenci Lideri olmak isteyip istemediklerini sorun. Gönüllü olmayanların yerine başka öğrenciler seçin. Tüm üst sınıfları dolaşarak, 9. sınıflarla kaynaşmak üzere böyle bir yemek düzenlendiğini; sadece Öğrenci Liderlerinin değil, herkesin bir sorumluluğu olduğunu ve onlardan yardım istediğinizi söyleyin. Onlardan candan ve yardımsever bir biçimde 9. sınıflarla sohbet etmelerini ve varsa sorularına cevap vermelerini isteyin.

Öğrenci Liderleriyle bir toplantı yaparak etkinliği detaylı bir biçimde planlayın. Kimin, neyi, ne zaman, nasıl yapacağını ve neye ihtiyaç duyulduğunu belirleyin.

- Masa düzeni nasıl olacak? (Eskilerle yeniler nasıl oturacaklar?)
- Öğrenciler yemeklerini nasıl alacaklar?
- Müzik olursa müzikten kim sorumlu olacak?

- Birisi konuşma yapacak mı?
- Öğrenciler mekâna nasıl alınacaklar?
- **Eski öğrencilerden yararlanma:**

9. sınıf tekrarı yapan öğrencilerinizden de yararlanabilirsiniz. Öğrenci Liderlerinin gözetiminde mekânı düzenleyebilir; yeni öğrencilerin bir düzen içinde mekâna alınmasını sağlayabilirler.

- **Mekânı hazırlama:**

Olumlu bir atmosfer yaratılması için insanların göz teması kuracak ve birbirlerini duyacak bir biçimde oturmaları uygun olacaktır. Bu nedenle masaların 8-10 kişiyi alacak şekilde düzenlenmesi uygun olacaktır. Her masaya en az 3-4 tane büyük sınıf öğrencilerinin oturduğundan emin olun. Bu yüzden belki de her masaya kaç 9. sınıf, kaç üst sınıf öğrencisinin oturacağını önceden belirlemeniz ve 9. sınıfları bu düzene göre oturtmanız daha uygun olacaktır.

Eğer konuşma ya da bir sunum yapılacaksa mikrofon ve yansıtıcının hazırlanması, konuşacak kişiyi kimin davet edeceğinin belirlenmesi gerekir.

Duvarlara “Hoş Geldiniz 9. Sınıflar” ya da “Hoş Geldiniz 2017 Mezunları” gibi yeni öğrencilerin kendilerini okula ait hissedecekleri afişler asabilirsiniz. Öğrenci Liderleri bu afişlerin yapılmasına ve asılmasına yardım edebilirler.

- **İhtiyaç duyan öğrencilerle ilgilenme:**

Hazırlık aşamasında engeli olan, fazla çekingen ya da fazla hareketli öğrencilerle hangi öğretmenlerin ilgileneceğine de karar vermeniz uygun olacaktır.

📌 PARTİ ZAMANI

- **Öğrencilerin mekâna alınması:**

Öncelikle 9. sınıflardan başlayarak öğrencileri mekâna alın ve Öğrenci Liderleri ya da eski öğrenciler tarafından yerlerine oturmalarını sağlayın. Daha sonra aynı şekilde büyük sınıfları mekâna alın ve 9. sınıflarla karışık bir biçimde oturmalarını sağlayın. Her masaya bir ya da iki Öğrenci Liderinin de oturmasına özen gösterin.

- **Varsa konuşma ya da sunumun yapılması:**

Okul müdürü, müdür yardımcısı ya da bir öğretmen sıcak bir biçimde öğrencilere kısa bir “Hoş Geldiniz” konuşması yapabilir ya da öğrencilerin kendilerini okula ait hissedecekleri bir kısa bir film gösterilebilir.

- **Müzik yayınının başlaması:**

Müziğin sesinin öğrencilerin sohbet etmelerine izin verecek şekilde ayarlanması uygun olacaktır.

- **Yemeklerin dağıtılması:**

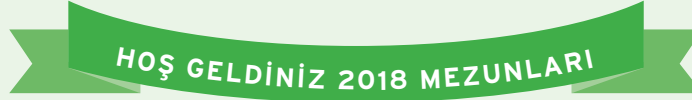
Yemekler ya öğrencilerin desteğiyle dağıtılır ya da self servis olarak almaları sağlanır.

- **İletişimin kolaylaştırılması:**

Öğrenci Liderlerinin ve görevli öğretmenlerin masaları dolaşarak sohbet etmelerini ve her şeyin yolunda gidip gitmediğini kontrol etmelerini sağlayın.

📌 ÖNEMLİ NOTLAR

- Eğer zaten öğle yemeği veren bir okulsanız, böyle bir organizasyon sizin için zor olmayacaktır. Özel olarak makarna ya da pilav yapmanıza gerek yoktur. Sadece gerekli hazırlıkları yaparak da böyle bir etkinlik düzenleyebilirsiniz.
- Eğer öğle yemeği vermiyorsanız ve böyle bir organizasyon gerçekleştirmek için koşullarınız uygun değilse 9. sınıf ve üst sınıfları kaynaştıracak başka etkinlikler yapabilirsiniz. Örneğin aynı etkinliği bahçede yemek olmadan da düzenleyebilirsiniz. Bunu bir "tanışma çayı" olarak da organize edebilirsiniz.

10. ÖĞRETMENLERİMİZİ TANIYALIM

Her bir öğretmen için 10 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin öğretmenlerini tanımalarını sağlamak; derslere ilişkin bilgilenmelerini sağlayarak motivasyonlarını yükseltmek
Malzeme	Yok

* Bu etkinlik özellikle öğretmen sayısı az olan okullar için uygundur.

Öğretmene Not

Eğer öğrenci; NE öğreneceğini, NEDEN öğreneceğini, NASIL öğreneceğini bilirse öğrenme daha kolay ve etkili gerçekleşir. Öğrencilerin başarısını olumlu yönde etkilemek için dersinizi aşağıdaki esaslara göre tanıtmanızın ve hazırlamanızın yararlı olacağı düşünülmektedir:

1. (Sınıf düzeyini esas alarak) Dersinizi öğrenciye nasıl tanıtabilirsiniz? Bu alanın kapsamı nedir (Genel hatları ile)? Bu dersin önemi ve gereği nedir (Günlük yaşamda ne işimize yarar, sonraki eğitim basamağı ve meslek alanları açısından yeri ve yararları nelerdir vb.)?
2. Dersinizi öğrencilerinize sevdirmek ve onları derse güdülemek için ne gibi yaklaşımlar, yöntem ve teknikler uygulayabilirsiniz?
3. Derste kullanacağınız kaynaklar, araç ve gereçler nelerdir?
4. Bir derste başarılı olmak için öğrencilerinize nasıl bir çalışma yöntemi önerirsiniz?
5. Değerlendirmeyi nasıl yapacaksınız?

- Öğretmenler, Uyum Programı boyunca tüm sınıfları sırayla dolaşarak kendilerini tanıtır:

Merhaba çocuklar benim ismim (isminizi söyleyin). Bu sene ben de sizin öğretmenlerinizden biri olacağım. Sizin hangi dersinize gireceğimi siz tahmin edeceksiniz. Bana sorular soracaksınız ama bunlar benim "Evet" ya da "Hayır" diye cevap vereceğim sorular olacak. Örneğin, "Dersinizde defter kalem kullanacak mıyız?" gibi. Anlaştık mı?

- Öğrenciler sorularla branşınızı tahmin ettikten sonra yukarıdaki kutucukta önerilen esasları göz önünde bulundurarak dersinizi tanıtır. Daha sonra aşağıdaki soruları tartışabilirsiniz:

- Benim dersime ilişkin merak ettiğiniz konular var mı?
- Benim dersime ilişkin neler düşünüyorsunuz?
- Bu derste neler öğreneceğinizi düşünüyorsunuz?
- Bu dersle aranız nasıl?
- Sizi endişelendiren konular var mı? (Eğer varsa bu endişelerini giderin)

Öğretmene Not

Burada yazılanlar size yol göstermek üzere verilmiş yönergelerdir. Elbette kendinizi farklı biçimde de tanıtırabilirsiniz. Önemli olan, öğrencilerinizle olumlu bir ilişki kurabilmeniz ve varsa öğrencilerinizin dersinize ilişkin önyargılarını ve endişelerini ortadan kaldırmanız ya da azaltmanızdır. Bu etkinliği Uyum Programı kapsamında yapmadıysanız ilk dersinizde yapmanız mutlaka önerilir.

11. YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE OKUL PERSONELİ İÇİN İÇ-DIŞ HALKA

45 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin öğretmenleriyle, yöneticilerle ve okul personeli ile tanışmalarını sağlamak
Malzeme	Yok

- ▶ Okulunuz kalabalıksa öğrencilerinizin öğretmen, yönetici ve okul personeli ile tanışmaları için bu etkinliği kullanabilirsiniz.
- ▶ Bu etkinliği her 9. sınıf şubesi için ayrı ayrı yapmanız önerilir.
- ▶ Sorumlu olduğunuz 9. sınıf öğrencilerinden, okul rehber öğretmeni, yöneticiler, branş öğretmenleri ve okul personelinin (tüm idari, temizlik ve hizmet personelinin olması uygun olacaktır) bahçede ya da spor salonunda büyük bir halka oluşturmalarını isteyin. Siz bu halkanın tam ortasında durun.
- ▶ Öğrencilere, bu etkinliğin amacının yönetici ve öğretmenleriyle tanışmak olduğunu söyleyin.
- ▶ Önce yöneticileri içte küçük bir halka olmaya davet edin ve onlardan kendilerini tanıtmalarını isteyin. Yöneticiler birer birer isimlerini söylerler ve kendilerine ilişkin kısa bilgiler verirler. Tüm yöneticiler kendilerini tanıttıktan sonra onlardan yeniden büyük halkaya dönmelerini isteyin.
- ▶ Bu kez branş öğretmenlerini ve rehber öğretmenleri iç halka olmaya ve kendilerini tanıtmaya davet edin. Tüm öğretmenler kendilerini tanıttıktan sonra onlardan yeniden büyük halkaya dönmelerini isteyin.
- ▶ Okul hizmet personelinin iç halka olmaya ve kendilerini tanıtmaya davet edin.
- ▶ Herkes kendini tanıttıktan sonra değerlendirme sorularını tartışın ve etkinliği sonlandırın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Bu etkinliği sevdiniz mi? Neler hissettiniz?
- Yöneticilerimiz, öğretmenlerimiz ve okul personelimizi tanıdığınıza göre böyle bir ailenin üyesi olmak nasıl bir duygu?

Okul Tanıtım ve Hoşgeldiniz Etkinlikleri

OKUL TANITIM VE “HOŞ GELDİNİZ!” ETKİNLİKLERİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

Gerek araştırmalar, gerekse kendi deneyimlerimiz bize, öğrenci ve velilerin bir okulda ne kadar iyi karşılanırlarsa kendilerini o kadar o okula ait, rahat ve güvende hissettiklerini göstermektedir.

Bu bölümdeki etkinlikler öğrenci ve velilerin okulun bölümlerini tanıyarak endişelerini azaltmayı ve kendilerini o okulun bir parçası gibi hissetmelerini sağlamayı amaçlamaktadırlar.

“Hoş Geldiniz!” demenin pek çok yolu vardır. Pilot okullarımız, veli ve öğrencileri farklı uygulamalarla karşılamışlardır:

- Öğrenci ve veliler için bir karşılama masası oluşturmak ve öğrenciler için yaka kartları hazırlama,
- Öğrenci ve velileri kapıda kolonya ve şekerle karşılama,
- Öğrenciler için “Hoş Geldiniz 2017 mezunları!” afişi hazırlayarak bunu okulun dışında görünür bir yere asma,
- Öğrenciler için bir üst sınıf öğrencisi tarafından kaleme alınan “Hoş Geldin Arkadaşım!” mektubu hazırlama gibi.

Hem yukarıdaki uygulamaları yapıp hem de “Hoş Geldiniz!” etkinlikleri yapabilirsiniz.

Okulun tanıtımında dikkat etmeniz gereken tek nokta, bu gezileri her şube için ayrı ayrı düzenlemenizdir. Böylece her şubenin her bölümde belli bir zaman geçirmesi ve aşırı yoğunluğun engellenmesi sağlanır.

Bölümde yer alan etkinlikler için genel kazanımlar aşağıdaki gibi özetlenebilir:

KAZANIMLAR

- ⇒ Okulun birimlerini ve işlevlerini bilir.
- ⇒ Okulun çevresini tanır.
- ⇒ İhtiyaçlarını karşılamak için okulun çevresi ile etkileşim kurar.
- ⇒ Grup halinde etkileşimli olarak çalışır.
- ⇒ Okulun yaşamındaki önemini fark eder.
- ⇒ Okula yönelik bağlılık duyguları hisseder.

1. EĞLENCELİ OKUL

60 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin eğlenceli bir biçimde okulun birimlerini tanımalarını, problem çözme ve işbirliği kurma becerilerini geliştirmeyi, grup çalışmaları yoluyla okula ve sınıfa ilişkin aidiyet duygularını ve motivasyonlarını artırmayı sağlamak
Malzeme	Grup sayısı kadar kat planı; grup sayısı kadar renkli karton; grup sayısı kadar birim kartları, seloteyp, tahta, tahta kalem, kazanan takım için küçük bir ödül.

HAZIRLIK

- ▶ Okul yerleşim planınızın 4 tane fotokopisini çıkarın. Bu planlar üzerinde sınıfınızı işaretleyin.
- ▶ İnternette aşağıdaki birimlere (daha fazla birim de ekleyebilirsiniz) ilişkin resim ya da semboller bulun ve her birisinden 4'er çıktı alın:

Öğretmenler Odası	Laboratuvar	Müzik Odası
Spor Salonu	Yemekhane	Revir
Rehberlik servisi		

Bu resimleri her gruba bir set olmak üzere (Öğretmenler Odası, Laboratuvar, Müzik Odası, Spor Salonu, Yemekhane, Rehberlik Servisi ve Revir) gruplayın.

- ▶ Sınıfı dört gruba ayıracağınız için dört renkte karton temin edin. Bu kartonların her bir renginden birim sayısı kadar kare kesin. İnternette bulup çıktısını aldığınız resimleri, aynı boyda kare şeklinde kestiğiniz kartonların üzerine yapıştırın. Elde edeceğiniz kartların ne çok büyük ne de çok küçük olmamasına dikkat edin. Böylece elinizde birimlerin resimlerinin farklı renk kartonlara yapıştırılmış olduğu Beyaz Set, Sarı Set, Mavi Set ve Yeşil Set gibi setler olacaktır.
- ▶ Hazırladığınız kartları ilgili birimlerde öğrencilerin kolayca bulabilecekleri yerlere seloteyp ile yapıştırın. Örneğin müzik odasına bir sarı, bir beyaz, bir mavi ve bir yeşil müzik kartı iliştilmelidir.

ETKİNLİK

- ▶ Öğrencilere okulu tanıyacakları "Eğlenceli Okul" etkinliğini yapacağınızı söyleyin.
- ▶ Öğrencileri dört gruba ayırın. Her grubun Beyaz, Sarı, Mavi ve Yeşil renklerinden birisini (ya da hangi renkte kartonlar kullandıysa o renkleri) seçmesini isteyin. Grupların isimleri seçtikleri renkler olacaktır. Örneğin Yeşiller, Beyazlar, Sarılar gibi. Daha sonra grupların isimlerini tahtaya yazın.
- ▶ Her gruba birer okul planı dağıtarak şu yönergeyi verin:

"Bunlar okulumuzun planları. İşaretlediğim yerde şu an içinde bulunduğumuz sınıf. Bu kat planlarını incelemenizi ve tahtaya yazacağım şu birimleri bulmanızı istiyorum"

- Tahtaya aşağıdaki birimleri ya da okulunuza göre eklemek istediğiniz birimleri yazın:

Öğretmenler Odası

Laboratuvar

Müzik Odası

Spor Salonu

Yemekhane

Rehberlik Servisi

- Öğrencilere kat planlarını incelemeleri için 5 dakika süre verin. Gruplara şu yönergeyi verin:

Şimdi sizlerden bu birimlere gidip grubunuzun rengindeki kartları toplayıp gelmenizi istiyorum. Bunun için toplam 10 dakikanız olacak. Hangi grup kartlarını toplayıp ilk önce sınıfa girerse o grup kazanacak. Şimdi kendi aranızda bir süre tartışıp bir plan yapmanızı istiyorum. Bu kadar sürede bu kadar kartı nasıl toplayacaksınız? Nasıl bir yol izleyeceksiniz? Belki bunu diğer grupların duymasını istemezsiniz o yüzden kısık bir sesle kendi aranızda tartışmanız daha iyi olur.

- Gruplara stratejilerini belirlemeleri için 5 dakika süre verin ve şöyle deyin:

“Şimdi hazır mısınız? Benim “Başla” işaretimle başlayacaksınız. Anlaştık mı? Bir..., iki..., üç.... Başla”.

- 10 dakika sonunda tüm kartlarını bulup getiren gruba 100, daha sonra gelen gruplara 10’ar ek-silterek puan verin ve puanlarını tahtaya grup isimlerinin altına yazın. Oyunun galibini açıklayın ve ödülleri ne olduğunu söyleyin:

Oyunu (grubun ismini söyleyin) kazandı. Önce onları alkışlıyoruz. Şimdi tüm grupları alkışlıyoruz. Birinci gelen grubun resmini çekip sınıf tahtamıza asacağız ve bir hafta boyunca o resim orada kalacak (Bu ödül size örnek olarak verilmiştir. Başka bir ödül de hazırlayabilirsiniz). Yıl içinde yine grup çalışmaları yapacağız ve kazanan grupların resimlerini tahtamıza asacağız.

- Değerlendirme sorularını tartıştıktan sonra etkinliği bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Kartları bulmak için nasıl bir yol izlediniz? Bu yol işe yaradı mı? Nasıl?
- Bir daha oynasak neyi farklı yapardınız?
- Grup çalışmasından hoşlandınız mı?
- Grup çalışması bize neler kazandırdı?

2. OKULUMU GEZİYORUM

60 - 90 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin okulun birimlerini tanımalarını, birimlere ve derslere karşı olumlu tutumlar geliştirmelerini sağlamak
Malzeme	Yok

- Önceden gezi yapılacak birimlerin öğretmenlerini bilgilendirerek hazırlanmalarını sağlayın. Öğrencilerin sıcak bir biçimde karşılanmasını, varsa laboratuvarında bir deney, müzik odasında bir müzik dinletisi ya da spor salonunda bir spor aktivitesi gibi ilgi çekici ve kısa bir tanıtımın yapılmasını, derse ilişkin bilginin verilmesini, pansiyonlu okullarda yatakhane düzeni, banyoların kullanımının açıklanmasını sağlayın.
- Öğrencilere bu oturumda okuldaki birimleri gezeceğinizi açıklayarak şunları söyleyin:

"Gittiğimiz birimlerde bizleri o birimlerle ilgili öğretmenleriniz bekliyor olacak. Merak ettiğiniz her şeyi onlara sorabilirsiniz. Son bir hatırlatma bu geziyi yaparken gruptan kopmayacağız. Anlaştık mı?"

- Geziye öğrencinin ilgisini çekecek bir birimle başlayın ve öğrencileri soru sormaları için teşvik edin. Tüm birimleri gezdikten sonra sınıfa dönün.
- Değerlendirme sorularını tartıştıktan sonra etkinliği sonlandırın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Gezide en çok ilginizi çeken birim hangisiydi? Hangi yönleri ilginizi çekti?
- Merak edip de sormadığınız bir soru kaldı mı?
- Bu gezi sizde o derslere ya da birime ilişkin nasıl bir duygu ve düşünce oluşturdu?

3. HOŞGELDİNİZ! (Üst Sınıflardan Yeni Gelen Öğrencilere)

90 dk.

Amaçlar	<p>Akran desteği yoluyla;</p> <ul style="list-style-type: none"> - halen okula devam eden öğrencilerin okula yeni başlayan öğrenciler üzerinde olumlu etkiler oluşturmalarını, - üst sınıflarla yeni gelen öğrencilerin tanışmalarını ve kaynaşmalarını, - yeni gelen öğrencilerin endişelerini gidermelerini, - yeni gelen öğrencilerin üst sınıfların deneyimlerinden faydalanmalarını sağlamak.
Malzeme	Katılımcı sayısı kadar sandalye

- ▶ 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerinden her sınıftan 2'şer öğrenci olmak üzere okul meclisinde görev yapan öğrencileri seçin. (Bu sayı 9. sınıf şube sayınıza göre değişebilir).
- ▶ Onlara bu yıl okulunuza yeni gelen öğrenciler için Uyum Programı yapılacağını ve bu programda onların desteklerine ihtiyacınız olduğunu açıklayın.
- ▶ Her bir 9. sınıf şubesiyle bir sohbet toplantısı gerçekleştireceğinizi ve bu sohbet toplantısında onların deneyimlerinden faydalanmayı düşündüğünüzü açıklayın. Böyle bir toplantıya katılmak isteyip istemediklerini sorun. Gönüllü olmayanlara ısrar etmeyin.
- ▶ Üst sınıf öğrencilerini, 9. sınıf şube sayısına göre her sınıfa 2-4 öğrenci düşecek şekilde gruplara ayırın.
- ▶ Sohbet toplantısı yapacağınız mekânı öğrencilerle beraber hazırlayın. Böyle bir mekân için, rahatsız edilmeyeceğiniz büyük bir oda ve katılımcı sayısı kadar sandalye bulmanız yeterli olacaktır. Sandalyeleri herkesin birbirini görebilmesi için halka şeklinde dizin.
- ▶ Toplantıya, toplantının amaçlarını açıklayarak başlayın. Bunun bir sohbet toplantısı olduğunu, dolayısıyla herkesin soru sormakta ve görüşlerini açıklamakta serbest olduğunu vurgulayın. Ancak bunları kırıci ve eleştirel olmadan, alay etmeden yapılması gerektiğini hatırlatın.
- ▶ Üst sınıf öğrencilerinin kendilerini tanıtmalarını isteyin. Sohbeti, soruları önce siz sorarak başlatın. Daha sonra aradan çekilin ve yeni gelen öğrencileri soru sormaları için teşvik edin.

- Sohbeta başlamak ve sohbeti canlandırmak için aşağıdaki sorulardan faydalanabilirsiniz:
- (Üst sınıflara) Sizler okula ilk başladığınızda neler hissediyordunuz? Kim paylaşmak ister?
 - Endişeleriniz var mıydı?
 - Bu endişelerinizi nasıl giderdiniz?
 - Kim size yardım etti ya da hangi özelliğinizle bunların üstesinden geldiniz?
 - Siz bu okulun hangi yönlerini seviyorsunuz?
 - Nasıl arkadaş edindiniz?
 - Sorunlarınız olduğunda okulda kimlerden destek alıyorsunuz?
 - Okul meclisinden bahseder misiniz? Okul meclisi ne yapar? Buraya nasıl seçildiniz?
 - Arkadaşlarınıza dersler konusunda neler tavsiye edersiniz?

Oturum sonunda üst sınıf öğrencilerine deneyimlerini paylaştıkları için teşekkür edin ve değerlendirme sorularını tartışarak oturumu bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Bu sohbet toplantısına ilişkin değerlendirmeleriniz neler?
- (Her iki gruba da) Böyle bir toplantıya katılma konusunda neler hissediyorsunuz?
- Bu toplantının sizin için yararlı olduğunu düşünüyor musunuz? Nasıl?

4. HOŞGELDİNİZ! (Yönetici ve Öğretmenlerden Yeni Gelen Öğrencilere)

120 dk.

Amaçlar	Yeni gelen öğrencilerin okulun yöneticileri, öğretmenleri ve diğer personeliyle tanışmasını sağlamak
Malzeme	Koşullara göre yiyecek içecek, ses sistemiyle müzik yayını, masalar ve sandalyeler

- ▶ Okul yönetimi ile birlikte tanışmanın gerçekleşeceği bir mekân belirleyin ve gerekli düzenlemeyi yapın (masa ve sandalyelerin dizimi, sunum ya da film gösterisi yapılacaksa araç ve gereçlerin hazırlanması, müzik yayını için gerekli sistemin hazırlanması, kimin sunuculuk yapacağına karar verilmesi gibi).
- ▶ Okul müdürünün ya da müdür yardımcılarının birinin yapacağı kısa bir hoş geldiniz konuşmasından sonra öğretmenlerin ve diğer personelin tanıştırılması aşamasına geçin. Her öğretmen ya da personel kürsüye davet edilebilir ve kısaca kendisinden ve görevinden bahsetmesi istenebilir. Bu esnada yiyecek ve içecek ikramı yapılabilir.
- ▶ Okulu tanıtan bir film/slayt gösterisi, okulun aldığı ödüllerin tanıtılması vb. etkinlikler programa dahil edilebilir.

5. EMANETİNİZ EMANETİMİZDİR!

60 - 90 dk.

Amaçlar	Okula yeni başlayan öğrencilerin okula aidiyet duygusu ve kurum kimliği kazanmalarını sağlamak
Malzeme	Okul sembolleri (Okul Flaması, varsa geçen sene ya da daha önceki senelerde kazanılan ödüller, kupalar vb.), kağıt, kalem

- ▶ Yeni gelen kız ve erkek öğrenciler ve velilerine toplantının yeri, zamanı ve saati hakkında bilgilendirme yapın.
- ▶ Önceki yılın öğrenci meclis başkanı, okul birincisi, okul spor takım kaptanları ve varsa diğer öne çıkan öğrencilerle görüşerek onlara toplantının amacını ve onlardan ne beklediğinizi açıklayın. Kimin hangi sembolü teslim edeceğini ve nasıl bir metinle teslim edeceğini planlayın.
- ▶ Toplantıdan önce kız ve erkek öğrencilerin isimlerini kâğıtlara yazılarak "Kızlar" ve "Erkekler" olarak iki ayrı torbaya ya da kâseye koyun.
- ▶ Okul yönetimi ile birlikte tanışmanın gerçekleşeceği bir mekân belirleyin ve gerekli düzenlemeyi yapın (sunum ya da film gösterisi yapılacaksa araç ve gereçlerin hazırlanması, müzik yayını için gerekli sistemin hazırlanması, kimin sunuculuk yapacağına karar verilmesi gibi).
- ▶ Okul müdürünün açılış ve hoş geldiniz konuşmasından sonra öğrencilere okul sembollerinin yeni gelen öğrencilere devredileceğini, sembolleri teslim alacak öğrencilerin kura ile belirleneceğini ve bir yeminle sembollerin teslim edileceğini açıklayın.
- ▶ İlk sembolü verecek öğrenciyi sahneye davet edin ve kısaca kendisini tanıtmasını isteyin.
- ▶ Daha sonra kurayla sembolü alacak bir kız bir erkek öğrenci belirleyin ve onları da sahneye davet edin. Sembolü teslim eden ve alan öğrencinin söyleyeceği/tekrar edeceği metnin duvarda/tahtada yazılı olması veya kura ile birlikte isim çekilen kâğıtlarda söylenecek cümlelerin de yazılı olması öğrencilerin heyecanlanıp "ne söyleyeceğim" kaygısı yaşamalarını engelleyebilir.
- ▶ Sembol tesliminden sonra hem teslim eden hem de teslim alan öğrencilere neler hissettiklerini sorun ve alkışlarla yerlerine uğurlayın.
- ▶ Teslim edilecek tüm semboller için aynı işlemi tekrarlayın.

6. MEZUNLARIMIZ

60 - 90 dk.

Amaçlar	Okuldan mezun olmuş rol model kişilerin tanınmasını sağlamak
Malzeme	Mezunlarla ilgili olarak okulda tutulan kayıtlar, okul yılları fotoğrafları, teşekkür belgesi ya da plaketi

- Okulunuzdan mezun olmuş ve şu anda başarılı bir konumda olan kişileri belirleyin ve öğrencilerle tanışmak üzere okulunuza davet edin.
- Davet ettiğiniz kişilere ilişkin okulun kayıtlarından ve okul yılları fotoğraflarından bir slayt gösterisi hazırlayın. Ayrıca misafirlerin oturacağı masaya isim kartları hazırlamayı unutmayın.
- Toplantıyı yürütmek için kimin kolaylaştırıcı olacağını kararlaştırın.
- Toplantı başladığında misafirlerinizi sırayla sahneye davet edin. Kısaca kendilerini tanıtılmalarını istedikten sonra sözü onlara bırakın. Zaman zaman aşağıdaki soruları sorarak (ya da öğrencilerin sormalarını teşvik ederek) konuşmayı canlandırabilirsiniz:

Okul yıllarınız nasıldı?

Öğretmenlerinizden hatırladıklarınız ve şimdi de aramızda olanlar kimler?

Sevdiğiniz ve zorlandığınız dersler hangileriydi?

Bu okulun sizlere kattıklarından bahseder misiniz?

Öğrencilere ne gibi önerilerde bulunmak istersiniz?

- Yaklaşık 15 dakika sonra sözü öğrencilerinize bırakın ve soru sormalarına izin verin.
- Hatıra fotoğrafı çektirerek toplantıyı bitirin. Dilerseniz toplantıya yerel basını da davet edebilirsiniz.

7. HAYDİ MAÇA

Maçlar için gerekli süre

Amaçlar	9. sınıf öğrencileriyle üst sınıfların kaynaşmalarını sağlamak
Malzeme	Futbol/basketbol/voleybol maçı için gerekli malzemeler, kazanan takımlar için ödül (madalya, kitap vb)

- ▶ Uyum programının ilk günü sınıfları gezerek yeni gelen öğrenciler için bir turnuva yapılacağını açıklayın ve gönüllü olan öğrencilerin isimlerini alın.
- ▶ Eski ve yeni öğrencilerden karma takımlar oluşturun. Takımlarda öğretmenler de yer alabilir.
- ▶ Turnuva fikstürü oluşturun ve herkesi maçlara davet edin.
- ▶ Kazanan takımlara ödülleri verin.

Öğretmene Not

Benzer etkinlikleri satranç, halk oyunları ve koro için de uygulayabilirsiniz.

8. ÇEVREMİZİ TANIYALIM

60 - 90 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin birbirleri ile iletişim/etkileşim kurarak çevreyi tanımalarını sağlamak
Malzeme	Grup sayısı kadar Soru Sayfası

Öğretmene Not

Bu etkinlik öğrencilerin okulun çevresinde var olan kurum ve kuruluşları, aynı zamanda ihtiyaç duyduklarında alışveriş edecekleri esnafı tanımalarını amaçlamaktadır. Uygulama grup içindeki problem çözme ve işbirliği becerilerini geliştirerek öğrencilerin aidiyet duygusu hissetmelerine yardımcı olacaktır. Bu etkinlikle öğrenciler aynı zamanda verilen görevleri yerine getirmeyi ve zaman yönetimini de öğreneceklerdir.

- Bu oturumdan önce öğrencilere çevre gezilerinde eşlik edecek öğretmenleri belirleyin. Öğretmenlerin tek görevi öğrencilere göz kulak olmak ve kaybolmalarını engellemektir.
- Dört ayrı soru kâğıdı hazırlayın. Sorular şöyle olabilir:

Eczanenin yanında ne vardı?

Marketin (Bakkal dükkânının) adı neydi?

Kırtasiye neredeydi?

Yürüdüğünüz caddenin adı neydi?

Caddede başka neler vardı?

- Öğrencilerinize şu açıklamayı yapın:

"Bugün sizlerle çevremizi tanıyacağız. Bunun için dört gruba ayrılalım. Her grup bir öğretmenin eşliğinde okulun 500 -750 metre çevresinde dolaşarak okulumuzun etrafında hangi dükkânların ve resmi binaların olduğunu araştırarak. Bunun için yarım saatiniz var (Okulun çevresindeki dükkân, kurum ve kuruluşların sayısına göre bu süre azaltılıp artırılabilir). Döndükten sonra her grup gördüklerinin krokisini çizecek, o yüzden neleri gördüğünüze dikkat edin ve aklınızda tutmaya çalışın. Anlaştık mı?"

- Öğrenciler okula döndükten sonra her gruba bir karton, boya ve bir Soru Sayfası dağıtarak şu yönergeyi verin:

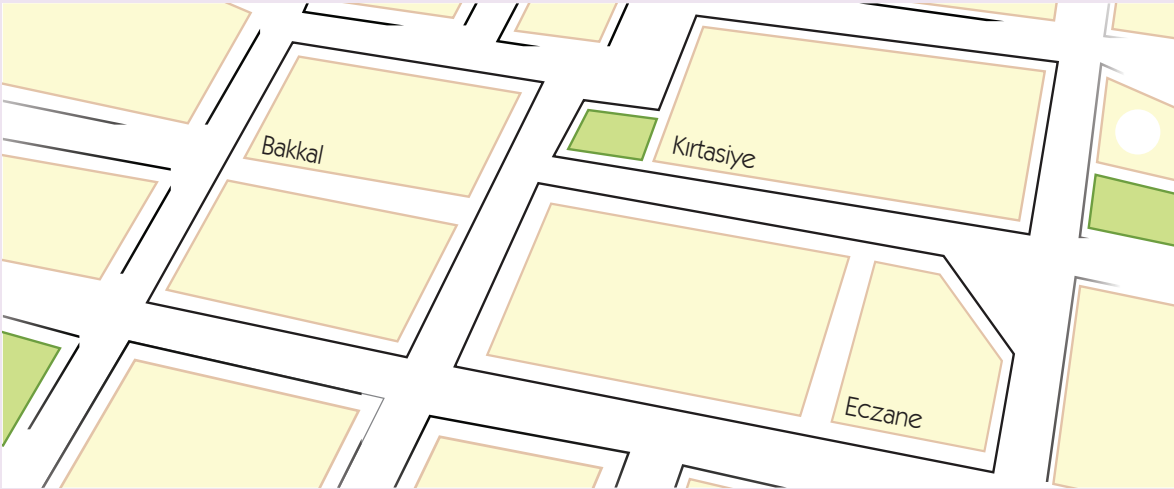
"Şimdi gördüklerinizin krokisini çizmenizi istiyorum. Okuldan çıktınız ne tarafa döndünüz? İlk ne gördünüz? İlk gördüğünüz yapıdan okula girene kadar gördüğünüz dükkân ve resmi binaları krokinize yerleştirin. Sizlere dağıttığım soruları özellikle cevaplamanızı ve krokinizde göstermenizi istiyorum. Bunun için 15 dakikanız var."

- Krokiler çizildikten sonra her grubun krokisini sunmasını ve sorularına cevap vermesini isteyin. Cevapların doğru olup olmadığı tartışın ve diğer grubun sunumuna geçin.
- Sunumlar bittikten sonra tüm sorulara doğru cevap veren grubu ilan edin, alkışlayın ve krokisini duvara asın.
- Değerlendirme sorularını tartıştıktan sonra etkinliği bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Etkinlik sırasında neler yaşadınız?
- Binaların yerlerini hatırlamak için nasıl bir yol belirlediniz?
- Zamanı kullanmakta sıkıntı çektiniz mi?
- Çevreyi tanımak size neler sağlayabilir?

5

Kurallara ve Yönetmeliklere İlişkin Bilgilendirme Etkinlikleri

☑ KURALLAR NEDEN ÖNEMLİ

Her sosyal ortamda olduğu gibi okulda ve sınıfta bazı kurallara gerek vardır. Bizler sınıf ve okul kurallarına pek çok nedenden dolayı ihtiyaç duyarız:

- Okul ve sınıfı etkin bir biçimde yönetebilmek için,
- Tüm öğrenciler için elverişli bir öğrenme ortamı yaratmak için,
- Arzu edilmeyen davranışların ortaya çıkmasını önlemek için,
- Öğrencilere toplumda beraber yaşamayı ve herkesin hakkına saygı duymalarını öğretmek için.

Bu nedenlerden dolayı, kuralların öğrenilmesi eğitim ve öğretim yılının başında gerçekleştirilmesi gereken uygulamalardan birisidir.

☑ KURALLAR NASIL ETKİN BİR BİÇİMDE ÖĞRETİLEBİLİR?

Kuralların öğrenilmesinde kuralların sadece sözlü ya da yazılı açıklanmasının fazlaca bir yararı olmadığı bilinmektedir. Diğer yandan kuralların öğrencilerle birlikte geliştirilmesi, hem kuralların öğrenilmesini kolaylaştırmakta hem de kurallara daha çok uyulmasını sağlamaktadır. Kuralların öğrenilmesinde diğer bir nokta da kurallara uyan öğrencilerin takdir edilmesidir. Öğrencilerinizin kurallara uyduğunu gördüğünüzde onları takdir edin. Bu takdiri gelişimsel özelliklerini dikkate alarak ve gerçekten takdir ettiğinizi hissettirerek yapmaya özen gösterin.

☑ SINIF KURALLARI GELİŞTİRİLİRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

Sınıf kurallarını geliştirirken:

- Öğrencileri dâhil edin.
- Kuralların basit ve anlaşılır olmasına özen gösterin.
- Kuralların olumlu bir dille ifade edilmesini sağlayın (Yapmamaları gereken şeyler yerine yapmaları gerekenler)
- Kuralları zaman zaman gözden geçirerek işe yaramayanları iptal edin ve daha işlevsel olanları geliştirin.

1. SINIF ANAYASASI / KURALLARIMIZ

45 dk.

Amaçlar	Sınıf kurallarını öğrencilerle beraber belirlemek ve sınıf içi yaşamı düzenlemek
Malzeme	Tahta tebeşir/ tahta kalem, beyaz karton ve kalın uçlu kalemler

KAZANIMLAR

- ➔ Karar alma sürecine demokratik bir biçimde katılır.
- ➔ Birlikte yaşamak için kuralların olması gerektiğini fark ederler.

Öğrencilerinize bu oturumda hep birlikte sınıf kurallarını belirleyeceğinizi söyleyin ve şu soruyu sorarak başlayın:

“Bu oturumda sizlerle sınıf kurallarımızı belirleyeceğiz. Ama önce biraz düşünmenizi istiyorum. Kurallar olmasaydı ne olurdu? Örneğin trafik kuralları olmasaydı neler olurdu?”

- ▶ Öğrencilerin yanıtlarını alın ve yanıtları toparlayın:

“Eğer trafik kuralları olmasaydı insanlar kazalarda ölebilir, yaralanabilir ya da sakat kalabilirlerdi. O zaman kurallar ne için var? Sizin de ifade ettiğiniz gibi kurallar öncelikle bizim güvenliğimiz, bizi korumak için var” (Bunu tahtaya yazın).

- ▶ Soru sormaya devam edin:

“Peki, okulda ve sınıfta kurallar olmasaydı neler olurdu? Öğretmenler de dâhil herkes istediğini yapsaydı neler olurdu? (Yanıtları alın). Eğer okulda herkes istediğini yapsa büyük bir karmaşa yaşanırdı. Derslere girilmez, herkes birbirini itip kakar, kimse kimseyi dinleyemezdi. O halde kurallar düzenli bir biçimde beraber yaşayabilmemiz için var öyle değil mi? (Bunu tahtaya yazın)

- ▶ Soru sormaya devam edin:

“Peki, sınıfta ben ders anlatırken herkes yüksek sesle konuşsaydı ya da ben ‘canım sıkıldı’ deyip dersi yarım bırakıp çıksaydım neler olurdu? Sizler öğrenebilir miydiniz? Öğrenemezsiniz değil mi? Hangi hakkınız elinizden alınmış olurdu? (Yanıtları alın) Eğitim ve öğrenme hakkınız elinizden alınmış olurdu. O halde kurallar neden var? Birbirimizin haklarına saygı göstermemiz için var (Bunu tahtaya yazın). Son olarak kurallar doğruyu yanlıştan ayırabilmemiz için var (Bunu da yazın).

- ▶ Tahtaya yazdıklarınızı gözden geçirerek bu nedenlerden dolayı kuralların olduğunu bir kez daha vurgulayın.

Kurallar:

- Bizi korumak için,
 - Beraber ve düzen içinde yaşayabilmemiz için,
 - Haklarımıza saygı göstermek için
 - Doğruyu yanlıştan ayırabilmemiz için vardır.
- ▶ Sınıfı dörder kişilik gruplara ayırın ve gruplardan sınıf için hangi kuralları belirlemek istediklerini tartışmalarını isteyin. Öğrencilerinize çalışmalarını için 10 dakika verin.
 - ▶ Sürenin bitiminde her gruptan sırayla birer kural söylemesini isteyin. İlk tur bittikten sonra ikinci tura geçin. Gruplar yazdıkları tüm kuralları bitirinceye kadar devam edin. Gruplar kuralları söyledikçe siz de onları tahtaya yazın.
 - ▶ Tüm kurallar söylendikten sonra yazılanları öğrencilerle birlikte gözden geçirerek birleştirilecek kuralları birleştirin.
 - ▶ Son haliyle kuralları oylamaya sunun ve tüm kuralları 5 ya da 6'ya indirin.
 - ▶ Daha sonra sınıf tarafından oylanan 5-6 kuralı büyük bir kartona yazın.
 - ▶ Şu açıklamayı yapın:

“Şimdi bu kartonun alt tarafına ben de dâhil olmak üzere hepimiz imza atacağız. Böylece bu kurallara uyacağımıza söz vermiş olacağız. Bunları duvara asacağız ve sene sonuna kadar orada duracaklar. Bazen yeni kurallar ekleyip, bazılarını listeden çıkarabiliriz. Yani ara ara bu listeyi gözden geçirip değişiklikler yapabiliriz”.

- ▶ Eğer aşağıdaki kurallar gruplar tarafından belirtilmemişse siz de aşağıdaki kuralları önerin:
 - Kendine, başkalarına, hiçbir canlıya ve eşyaya zarar verilmemesi
 - Herkesin görüşlerine saygı duyulması
 - Dersin işleyişini engelleyecek davranışlarda bulunulmaması (yanındakiyle konuşmak, başka şeylerle meşgul olmak, öğretmenle ya da başka bir öğrenciyle tartışmak vb)
 - Cep telefonlarının ders esnasında kesinlikle kapalı tutulması
 - Derslere zamanında girilmesi
- ▶ Kurallara uyulmadığında ne yapacağınızı da belirlemeniz gerekir. Öğrencilere kurallara uymamanın yaptırımları olduğunu açıklayın ve nasıl yaptırımlar olabileceğini tartışın. Ayrıca diğer öğretmen ve idarecilerin görüşlerini alarak ortak bir yaptırımlar listesi belirlemenizde yarar vardır. Örneğin şöyle yaptırımlar belirleyebilirsiniz:
 - İlk ihlal: Sözlü uyarı

- İkinci ihlal: Öğrenciyle ihlal ettiği kural hakkında ve bunu nasıl telafi edeceği konusunda konuşmak
- Üçüncü ihlal: Ailesiyle konuşmak ya da ailesine mektup yazmak
- Dördüncü ihlal: Sınıftan ayırıp yalnız başına bir yerde ödevlerini yapmasını sağlamak
- Beşinci ihlal: Disiplin yönetmeliğinin devreye sokulması

Öğretmene Not

Bu etkinliği pekiştirmek için bir sonraki Haklarımız Sorumluluklarımız etkinliğini de uygulayabilirsiniz.

2. HAKLARIMIZ VE SORUMLULUKLARIMIZ

45 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin hakları ve sorumlulukları konusunda farkındalık geliştirmek
Malzeme	Bir kutu, kâğıt, kalem, tahta, "Haklar ve Sorumluluklar Formu"

Öğretmene Not

Haklar ve sorumluluklar iç içedir. Bir yerde haktan bahsediyorsak, bunun karşılığında yerine getirmemiz gereken bir sorumluluk mutlaka vardır. Öğrenciler haklarını ve sorumluluklarını öğrenirlerse okul ve sınıf kurallarına uymaları daha kolay olacaktır.

KAZANIMLAR

- ➔ Her hakkın bir sorumluluk da getireceğini kavrar.
- ➔ Haklarını öğrenir ve savunur.

- ▶ Oturumdan önce "Haklar ve Sorumluluklar" formunun bir çıktısını alın ve hakları ayrı ayrı keserek hak fişlerini elde edin. Bunları ikiye katlayarak bir kutuya koyun. Öğrencilere bu oturumda haklardan ve sorumluluklardan bahsedeceğinizi açıklayın:

Biliyorsunuz çocuk olarak ve insan olarak haklarımız var. Nedir bu haklar? (Yanıtları alın). Bizler haklarımıza doğal olarak sahibiz. Ancak haklar her istediğimizi yapma özgürlüğünü bize vermez. Diğer bir deyişle, haklarımız başkalarının haklarını çiğneme hakkını bize vermez. İşte bu yüzden her hak beraberinde bir sorumluluğu da getirir. Örneğin eğitim alma hakkı. Buna ilişkin sorumluluk ne olabilir? (Öğrencilerin düşüncelerine ve yanıtlamalarına izin verin). Eğitim hakkı bizim en önemli haklarımızdan birisi. Buna ilişkin sorumluluğumuz ise okulumuza devam etmek ve derslerimize çalışmak".

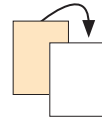
- ▶ Öğrencileri iki gruba ayırın ve şu yönergeyi verin:

"Şimdi her grup sırayla kutudan birer fiş çekecek. Burada 10 tane fiş var. Yani her gruba beşer fiş düşüyor. Çektiğiniz fişleri diğer grubun görmemesi ya da duymaması gerekiyor. Çünkü sessiz film oynayacağız. Gruplardan bir kişi diğer gruba gidecek. Onlar onun kulağına hakkın ne olduğunu söyleyecekler ve o kişi kendi grubuna sadece hareketlerle bu hakkın ne olduğunu anlatmaya çalışacak. Eğer grup bilirse 1 puan alacak. Buna ek olarak eğer bir de bu hakka ilişkin sorumluluğu bilirse bir puan daha alacak".

- ▶ Tüm haklar ve sorumluluklar bittiğinde değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Hak ve sorumluluklara ilişkin neler öğrendiniz?
- Sorumluluklarımız ile okul ve sınıf kurallarımız arasında ne gibi ilişkiler var?
- Daha önce bilmediğiniz ve bu etkinlik sonunda öğrendiğiniz hak ya da sorumluluklar neler?

HAKLAR VE SORUMLULUKLAR	
HAKLAR	SORUMLULUKLAR
YAŞAMA HAKKI	Kendimize, başkalarına ve hayvanlara zarar vermemek
SAĞLIKLI OLMA HAKKI	Sağlığımızı korumak, yediklerimize, içtiklerimize dikkat etmek, zararlı alışkanlıklardan uzak durmak
EĞİTİM HAKKI	Okula devam etmek, derslerimize çalışmak
İFADE HAKKI	Başkalarını dinlemek ve görüşlerine saygı duymak
KATILIM HAKKI	Okulda oy kullanmak, görüş bildirmek ve okul meclisinde görev almak
ŞİDDETEN ARINDIRILMIŞ BİR ORTAMDA YAŞAMA HAKKI	Kendimize, başkalarına ve hayvanlara karşı her türlü şiddet içeren davranışı yapmaktan kaçınmak, yapanları uyarmak
TEMİZ ORTAMDA YAŞAMA VE EĞİTİM ALMA HAKKI	Yaşadığımız çevreyi temiz tutmak ve korumak
SAVUNMA HAKKI	Başkalarının da kendilerini savunmasına izin vermek
ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ HAKKI	Başkalarının özel hayatlarına saygı göstermek
SOSYAL ETKİNLİKLERE KATILMA HAKKI	Bu etkinlikleri takip etmek ve katılmak için gönüllü olmak

3. ÖDÜLLER VE CEZALAR

45 dk.

Amaçlar	Öğrencileri Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde ödül ve cezalara ilişkin bölüm hakkında bilgilendirmek (Burada örnek olmak üzere sadece ödül ve ceza bölümü seçilmiştir. Gerekli gördüğünüz diğer bölümleri aynı etkinliği farklı zamanlarda uygulayarak ele alabilirsiniz)
Malzeme	Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği ödül ve cezaya ilişkin bölümü, kâğıt/kalem, makas, mavi ve kırmızı karton

KAZANIMLAR

➔ Ödül ve ceza getiren davranışları tanımlar.

- ▶ Dersten önce ilgili yönetmeliğin önemli maddelerini mümkün olduğunca basitleştirerek olumlu davranışları mavi; disiplin cezası gerektiren davranışları da kırmızı kartlara yazın.
- ▶ Haklarımız ve Sorumluklarımız etkinliğinde olduğu gibi sınıfı ikiye bölün ve öğrencilere sessiz film yöntemiyle hangi davranışlarımızın ödül, hangi davranışlarımızın ceza getireceği üzerine konuşacağınızı söyleyin:

“Bu oturumda okul içinde hangi davranışlarımızın ödül, hangi davranışlarımızın ceza getireceğine ilişkin konuşacağız. Ama bunu sessiz film oynayarak yapacağız. Sessiz film nasıl oynanıyor, anlatmak isteyen var mı? (Yanıtları alın). Sessiz filmde, anlatmak istediğimiz şeyi hiç konuşmadan sadece hareketlerle ve mimiklerle anlatıyoruz. Burada da karşı grubun bize gösterdiği kartta yazan olumlu ya da olumsuz davranış kendi grubumuza konuşmadan anlatmaya çalışacağız. Bilen grup bir puan alır. Eğer grup bir de karşılığı olan ödülü ve cezayı da tahmin ederse bir puan daha alır”.

- ▶ Gruplar tüm kartları anlattıktan sonra oyunu bitirin ve öğrencilere bu oyunu zaman zaman tekrar oynayacağını belirtin. (Okul başladıktan sonra bir ay içinde yönetmeliğin gerekli gördüğünüz diğer bölümlerini ve okul kurallarını da aynı şekilde işleyin).

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Ceza alan olumsuz davranışları hatırlıyor musunuz?
- Ödül alan olumlu davranışları hatırlıyor musunuz?
- Sizce cezalar ve ödüller ne işe yararlar?
- Hangi maddeler dikkatinizi çekti ve ona göre davranışlarınızı düzenlemek için neler yapabilirsiniz?

Öğretmene Not

Bu etkinliğe alternatif olarak bir sonraki sayfada yer alan Ödüller ve Cezalar Yarışıyor etkinliğini de uygulayabilirsiniz.

4. ÖDÜLLER VE CEZALAR YARIŞIYOR

45 dk.

Amaçlar	Öğrencileri, kendilerini ilgilendiren kural ve yönetmelikler konusunda bilgilendirmek ve farkındalığı artırmak.
Malzeme	Yönetmelikler, kutu, makas, her grup için birer tane Doğru ve Yanlış Kartı

KAZANIMLAR

➔ Okulda kendisi ile ilgili kural ve yönetmelikleri bilir.

- ▶ Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğini inceleyin ve sınıfınızda öğrencilerin bilmesi gerekli gördüğünüz maddeleri seçin.
- ▶ Seçtiğiniz maddeleri basitleştirin, bazı maddeleri bilerek yanlış yazın ve her maddenin sonuna "Doğru mu", "Yanlış mı" sorusunu ekleyin.
- ▶ Öğrencilere şu açıklamayı yapın:

"Hayatımızın her alanında kurallar vardır; örneğin hukuk, trafik, görgü, ahlak kuralları gibi. Okulumuzun da kuralları ve uymamız gereken yönetmelikler vardır. Bugün sizlerle okulda uymamız gereken kuralları inceleyeceğiz. Ama bunu bir oyunla yapacağız. Bana 2 gönüllü lazım. Kim olmak ister? Sonra da sizlerin 5 kişilik gruplara ayrılmanızı istiyorum. Her grup kendisine bir isim ve sözcü seçsin.

- ▶ Gruplar isimlerini ve sözcüleri belirlerken siz de gönüllü öğrencilere ne yapacaklarını açıklayın. Öğrencilerden birisinin görevi grupların verdiği cevapları tahtaya işaretlemek diğerinin de görevi kutudan çektiği yönetmelik maddelerini yüksek sesle okumaktır.
- ▶ Grupların bulduğu isimleri tahtaya yazın ve her gruba birer tane "Doğru" ve "Yanlış" kartı verin.
- ▶ Gruplara şu açıklamayı yapın:

"Şimdi yapacağımız şu: arkadaşınız kutudan birer birer yönetmelik maddelerini çekecek ve yüksek sesle okuyacak. Her maddenin sonunda size şu soruyu yöneltecek Doğru mu Yanlış mı? Sizler gruplarınızda 30 saniye tartıştıktan sonra ben işaret verdiğimde aynı anda her grubun sözcüsü "Doğru" ya da "Yanlış" kartını kaldırarak bize cevabı söyleyecek. Daha sonra ben sizlere sorunun doğru cevabını söyleyeceğim. Eğer bilmişseniz arkadaşınız grubunuzun isminin altına 1 puan yazacak.

- ▶ Tüm maddeler bitince değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Okul kuralları/ yönetmelik hakkında neler öğrendiniz?
- Etkinliğe ilişkin görüşleriniz nelerdir?
- Bu kurallara göre davranışlarımızı nasıl düzenleyebiliriz sizce?

6

Uyumu Kolaylaştıran Sosyal Becerileri Kazandırmaya Yönelik Etkinlikler

Liseye başlamak pek çok öğrenci için stresli ve endişe uyandıran bir deneyimdir. Bir yanda ortaokulda bıraktığı sosyal çevresinden ayrılmamanın üzüntüsü, diğer yanda hiç bilmediği bir ortama giriyor olmanın getirdiği endişe ve kaygılar öğrencileri zorlar. Pilot çalışmanın değerlendirme çalışması, uyum programı almayan öğrenciler, ilk günlerinde yoğunlukla heyecan, tedirginlik, yalnızlık ve sıkılma gibi duygular yaşadıklarını; yabancı bir ortamda olmanın, arkadaşlarının olmamasının, öğretmenlerle etkileşime girememenin ve okula ilişkin bilgilerinin olmamasının kendilerini zorladığını ifade etmişlerdir.

■ UYUMU KOLAYLAŞTIRAN BECERİLER NEDİR?

Uyum sorununu ortaya çıkaran tek bir faktör olmadığı gibi, kolaylaştıran tek bir faktör ya da beceri yoktur. Öğrencinin belli sosyal ve akademik becerilere sahip olmasının yanı sıra öğretmen tutumları, okula ilişkin bilgilenme gibi faktörlerin etkileşime girerek uyumu kolaylaştırdığı bilinmektedir.

Öğrencilerin liseye başlarken pek çok konuya ilişkin yaşadıkları endişeleri gidermenin bir yolu onlara belli sosyal ve akademik beceriler kazandırmaktır. Uyumu kolaylaştıran sosyal becerilerin başında arkadaşlık kurma, stresle ve zorbalık davranışlarıyla baş etme gibi beceriler gelmektedir. Öğrenciler arkadaş edinebildiklerini gördüklerinde, stresle nasıl baş edebileceklerini öğrendiklerinde ve okulda kendilerini güvende hissettiklerinde büyük ölçüde uyum sağlayabilmektedirler. Ancak bu becerilerin etkili ders çalışma, zamanı yönetme, hedef belirleme gibi akademik becerilerle desteklenmesi gerekmektedir.

Uyum Programını oluşturan etkinliklerin çoğu amaçları farklı olsa da kullandığı yöntemler ve kazanımları açısından aynı zamanda sosyal becerileri güçlendirmeye hizmet etmektedir. Bu etkinlikler arasında tanışma, ısınma, okulu ve çevreyi tanıma etkinlikleri gelmektedir. Dolayısıyla sosyal becerileri güçlendiren etkinlikler bu bölümle sınırlı değildir. Bu bölümü hazırlamaktaki amaç, özellikle bu etkinliklere dikkatinizi çekebilme ve bu etkinlikleri uyum programı uygulama planlarınıza dâhil etmenizi sağlamaktır.

1. BEKLENTİLERİMİZ - ENDİŞELERİMİZ

45 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin okula ve derslere ilişkin beklentilerini ve endişelerini öğrenmek; bunlara çözüm bulmalarını sağlamak
Malzeme	Tahta tebeşir/ tahta kalem, 3 renkte yapışkan not kâğıdı (post-it)

Öğretmene Not

9. sınıf öğrencileri liseye başlarken pek çok konuda endişe duyabilirler: “Acaba başarılı olabilecek miyim?”, “Yeni arkadaş edinebilecek miyim?”, “Alışabilecek miyim?” gibi. Uyum Programında bu kaygıların ya da endişelerin dile getirilmesi ve giderilmeye çalışılması, 9. sınıf öğrencilerinin güçlü bir biçimde liseye başlamalarına yardım edecektir.

KAZANIMLAR

- Okula ilişkin beklentilerini ve endişelerini fark eder.
- Diğerlerinin de benzer endişelere sahip olduğunu fark eder.
- Endişelerini çözebilecek çözümler de üretebildiklerini keşfeder.

- ▶ Duvara üzerinde “Beklentiler” ve “Endişeler” yazan iki büyük beyaz kâğıt asın. Her katılımcıya biri sarı, biri yeşil yapışkan not kâğıtları dağıtın ve henüz bunların üzerine bir şey yazmamalarını söyleyin.
- ▶ Öğrencilere şu açıklamayı yapın:

“Bu oturumda beklentilerimizden ve endişelerimizden bahsedeceğiz. Yeni bir okula başlıyorsunuz. Sınıfınız, öğretmenleriniz, arkadaşlarınız, dersleriniz, her şey sizin için yeni. Beklentileriniz neler? Okulunuzdan, yöneticilerinizden, öğretmenlerinizden ve arkadaşlarınızdan neler bekliyorsunuz? Şimdi sizlerden elinizdeki sarı kâğıtlara iki tane beklentinizi yazmanızı rica ediyorum. Bu beklentiler eğitimcilerle, sizin öğrenme sürecinizle ya da kendinizle ilgili olabilir. Hangi beklentinizi yazmak istiyorsanız onu yazabilirsiniz. (Katılımcılara beklentilerini yazmaları için bir-iki dakika verin). Bitirenler beklentilerini “Beklentiler” kâğıdına yapıştırabilir.

- ▶ Tüm katılımcılar beklentilerini yazdıktan sonra hızlıca beklentileri okuyun.

- Öğrencilere şu açıklamayı yapın:

Yeni bir okula gelirken bizim aynı zamanda bazı endişelerimiz de olabilir. Şimdi lütfen elinizdeki yeşil kâğıtlara en önemli endişenizi yazar mısınız? (Katılımcılara endişelerini yazmaları için kısa bir süre verin). Bitirenler endişelerini “Endişeler” kâğıdına yapıştırabilir. Peki, bu endişelere kimin çözüm bulmasını istiyorsunuz? (Yanıtları alın). Bizler endişelerimize çözüm bulacak güçteyiz. Bunu nasıl yapacağımızı sizlere göstermemi ister misiniz?

- Öğrencilerin sırayla gelip endişeleri yazdıkları yapışkanlı notlardan her hangi birisini almalarını isteyin:

“Şimdi lütfen sırayla endişelerimizi yapıştırdığımız kâğıdın önüne gelir misiniz? Buradan herkesin başka birinin yazdığı endişe kâğıdını almasını istiyorum. Lütfen kendi yazdığınız kâğıdı almamaya özen gösterin.

- Bu arada siz de öğrencilere pembe yapışkan not kâğıtlarını dağıtın ve şu yönergeyi verin:

“Şimdi lütfen önce elinizdeki kâğıtta yazan endişeyi okuyun. Orada yazan endişeye ne tür bir çözüm önerebilirsiniz? Çözüm önerinizi dağıttığım pembe kâğıtlara yazmanızı istiyorum”. (Katılımcılara çözüm önerilerini yazmaları için kısa bir süre verin).

- Öğrencilerden yazdıklarını okumalarını isteyin:

“Şimdi herkesten sırayla kâğıtta yazan endişeyi ve kendi çözüm önerisini okumasını istiyorum”.

- Katılımcılar çözüm önerilerini okurken siz de bunları büyük bir kâğıda ya da tahtaya maddeleyerek yazın. Tüm öneriler bittiğinde neler yazdığınızı okuyun ve değiştirmek istedikleri bir öneri olup olmadığını sorun:

“ Şimdi bir bakalım neler yazmışız? Herkes bu çözüm önerilerinden memnun mu? Değiştirmek istediğiniz bir şey var mı? Bir endişeyi gidermek için birden çok çözüm önerisi olabildiğini gördük mü?”

- Şöyle diyerek konuyu toparlayın:

“Gördüğümüz gibi endişelerimiz benziyor ve bizler bu endişelerimizi giderecek çözümleri üretebilecek güçteyiz..”

- Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği sonlandırın.

? DEĞERLENDİRME SORULARI

- Neler öğrendiniz?
- Bu çözüm önerileri ile bizim sınıf kurallarımız arasında ne gibi benzerlikler var?
- Sınıf kurallarına uyarsak endişeleri de giderebilir miyiz?
- Endişelere çözüm bulmak size ne hissettirdi?

Öğretmene Not

Yapışkanlı not kâğıdının olmadığı durumlarda üzerlerinde “Beklentilerimiz” ve “Endişelerimiz” yazan iki ayrı kutu hazırlayın. Renkli A4 kâğıtlarını dörde bölerek aynı yönergeleri verin. Öğrencilerin beklentilerini ve endişelerini ilgili kutulara atmalarını sağlayın. Daha sonra herkesin kutudan bir endişe kâğıdı çekerek çözüm üretmesini sağlayın.

2. ARKADAŞ ARANIYOR

45 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin arkadaşlıkta aranan özellikleri fark etmelerini sağlamak
Malzeme	Renkli Kartonlar, pastel boya, gazete ilanlarından örnekler

Öğretmene Not

Ergenlik döneminde ailelerin denetimi ve gözetimi azalırken akranların etkisi artar. Bir ergen için arkadaşları, onların düşünce ve görüşleri ve onlar tarafından kabul edilmeleri çok önemlidir. Bu durum özellikle yeni bir okula gelmiş 9. sınıflar için büyük bir endişe kaynağı olabilir. Bu nedenle uyum programında arkadaş edinme becerilerinin geliştirilmesi, öğrencilerin olumlu ve olumsuz akran etkilerinin neler olduğunu kavramaları önemlidir.

KAZANIMLAR

- Arkadaşlıkta aranan özellikleri kavrar.
- Kendi özelliklerini fark eder.

- ▶ Oturumdan önce kartonları ikiye bölün ve her grup için bir yarım karton elde edin. Buna ek olarak gazetelerden Eleman Aranıyor kısmından örnekler kesin. İlanların çok özellikli olmalarına dikkat edin.
- ▶ Öğrencilere bu oturumda arkadaşlıktan bahsedeceğinizi söyleyin.
- ▶ Öğrencileri beşer kişilik gruplara ayırın ve her grubun kendisine bir isim bulmasını isteyin.
- ▶ Gazeteden kestiğiniz ilan örneklerini, kartonları ve boyaları gruplara dağıtın.
- ▶ Öğrencilere şu yönergeyi verin:

“Sizlere dağıttığım ilanlara bir göz atalım. Bu tip ilanları daha önce gördünüz mü? Neler dikkatinizi çekti? (Yanıtları alın). Şimdi sizler sınıf gazetesi için “bir arkadaş aranıyor” ilanı hazırlayacaksınız. İyi bir arkadaşın sahip olmasını istediğiniz ya da istemediğiniz özellikleri bu ilanda belirteceksiniz. Ama gazetelerdeki bu ilanlar kadar ciddi olmasın. Unutmayın, ne kadar esprili, ne kadar yaratıcı ve ilginç olursa ilanınız o kadar çok dikkat çeker. İlanınızı boyayabilir, istediğiniz resmi yapabilirsiniz.” Öğrencilerin çalışmalarını için 20 dakika verin.

- ▶ Grupların ilanlarını sunmalarını sağlayın ve sonra ilanları sınıf panonuza asın.
- ▶ Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği sonlandırın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Aranan özellikler ile kendi özellikleriniz arasında ne gibi benzerlikler ya da farklar gördünüz?
- Bu okulda aradığınız özellikte arkadaşlar bulmak için neler yapmanız gerekir?

3. NE YAPACAĞIMI BİLİYORUM

45 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin birbirlerini incitecek davranışların farkına varmalarını ve nasıl yardım alabileceklerini düşünmelerini sağlamak
Malzeme	Senaryo sayfasının çıktısı

KAZANIMLAR

- ➔ Hangi davranışların karşdakini incitebileceğini kavrar.
- ➔ Gerekğinde yardım isteyebileceğini fark eder.

- ▶ Oturumdan önce senaryo sayfasının bir çıktısını alın ve senaryoları keserek birbirinden ayırın.
- ▶ Öğrencilere bu oturumda bizi inciten davranışlar hakkında konuşacağınızı söyleyin ve konuya şöyle başlayın:

“Bazen arkadaşlarımızın ya da bizden yaşça ya da cüssece büyük bazı öğrencilerin yaptığı davranışlar ya da söyledikleri sözler bizi incitir ya da korkutabilir. Özellikle bunu sık sık yaptıklarında korkumuz artabilir. Bu davranışlara kim örnek vermek ister?”

- ▶ Yanıtları alarak tahtaya yazın. Şu davranışların konuşulduğundan emin olun:
 - Alay etmek,
 - Dalga geçmek
 - Küçük düşürmek,
 - İtip kakmak,
 - Arkadaş grubuna almamak,
 - Bir kişi hakkında yalan yanlış bilgiler üretmek,
 - Karşdakini tehdit etmek, korkutmak
 - Karşdakinin korkacağını bile bile bazı davranışlarda bulunmak,
 - İstemediği bir şeyi yapmaya zorlamak,
 - İzni ya da arzusu dışında bir kişinin malını almak,
 - İsim takmak

Bu davranışların hepsi bizi kırar, üzer ya da korkutur. Kendimize olan güvenimizin zedelenmesine neden olur.

- ▶ Öğrencileri üç gruba ayırın ve her gruba bir senaryo vererek şu yönergeyi verin:

“Şimdi üç gruba ayrılmanızı istiyorum. Her gruba bir hikâye vereceğim. Hikâyeyi okuyun ve bu hikâyeye olumlu bir son yazın. Daha sonra her grup buraya çıkıp bu olayı ve yazdığı sonu canlandıracak. Anlaştık mı? (Gruplara çalışmaları için 15 dakika verin)

- ▶ Canlandırma yapmak üzere grupları davet edin ve her grubun canlandırmasından sonra şu soruları tartışın:
 - Bu durumda siz olsaydınız neler hissederdiniz?
 - Eğer sorun devam etseydi hikâyenin kahramanı neler yapabilirdi?
- ▶ Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği bitirin.

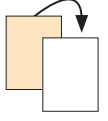
DEĞERLENDİRME SORULARI

- Neler öğrendiniz? Etkinliğe ilişkin duygu ve düşüncelerini paylaşmak isteyenler?
- Yardım istemek konusunda ne düşünüyorsunuz? Senaryolardaki durumlarda siz nasıl davranırdınız?

Öğretmene Not

Bu etkinlik için okul rehber öğretmeninizden yardım/destek alınız.

SENARYO SAYFASI

Senaryo 1

Yıldırım, okulun açıldığı ilk gün büyük bir heves ve heyecanla okula gelir. Aslında biraz da endişe duymaktadır. İlköğretimde okulunu, sınıfını, bahçeyi, tören alanını bilirken şimdi hiç tanımadığı bu okulda nerede bekleyeceğini, nasıl davranacağını bilmez bir şekilde bir köşede durur ve etrafını izlemeye başlar. Neden sonra biraz ilerde duran iki çocuğun kendisine bakıp güldüklerini fark eder. Çocuklardan biri 'Vay ufaklık sen yenisin galiba? Çantan da boyundan büyükmüş bücür' der. Diğeri ekler 'Ayakkabılara bak gıcır gıcır. Gel şu ayakkabını kirletelim biraz' diyerek Yıldırım'ın ayağına basar. Yıldırım çok korkmuştur. Gözleri dolar.

Senaryo 2

Nilay okulda yenidir. Sınıfa girer ve bir kız öğrencinin yanına oturur. 'Merhaba benim adım Nilay. Seninki ne?' Diğeri pek de konuşmaya hevesli olmayan bir biçimde telefonuyla mesaj yazmaya devam ederken 'Zeynep' der. Nilay sormaya devam eder 'Heyecanlı mısın?' Diğeri aynı ilgisizlikle cevap verir 'Ne bakımdan?' 'Liseye başladık ya?' diye üsteler Nilay. 'Zaten benim bütün arkadaşlarım lisede şekerim' diye alaycı ve küçük gören bir biçimde cevap verir Zeynep. O sırada yanlarına bir grup öğrenci gelir. İçlerinden biri Zeynep'e 'Ne o yeni arkadaş mı edindin?' diye sorar dalga geçerek. Zeynep 'Ay sorma şekerim bütün yeniler de beni bulur' diyerek yerinden kalkar ve gülerek uzaklaşırlar.

Senaryo 3

Ahmet 9. sınıfa yeni başlamıştı. Sınıfını seviyordu hatta bir kaç arkadaşı da olmuştu. Ama üst sınıftan iki çocuğun davranışlarına şahit olmuş ve gördükleri onu epeyce korkutmuştu. Bir keresinde üst sınıftaki çocukların, kantinde elinde parasıyla bekleyen bir çocuğun elinden parasını aldıklarını ve dalga geçtiklerini görmüştü. Teneffüste kantine gitmekten korkar olmuştu. Ancak bir gün çok susar ve su almak için kantine gider. Tam sıra ona geldiğinde, o iki çocuk yanında belirir. 'Vay arkadaşım bize de kola mı ısmarlayacaksınız? Abi ver oradan bize iki kola. Arkadaş ısmarlıyor' der birisi. Ahmet ağzını açmaya fırsat bulamadan kantinci iki kola açar ve çocuklara verir. Onlar gülerken uzaklaşırken Ahmet elindeki paraya bakar. Su alacak parası kalmamıştır. O kadar korkmuş ve kendini çaresiz hissetmiştir ki, ertesi gün ve daha ertesi gün okula gitmez.

Akademik ve Mesleki

Gelişimi Destekleyen Etkinlikler

Öğrencileri endişelendiren en önemli konulardan biri de lise müfredatının ağır olması ve akademik performansa ilişkin beklentilerin lisede daha da yükselmesidir. İlköğretimde öğrencilerin alıştığı sistem değişmekte ve dersler ağırlaşmaktadır. Buna ek olarak öğrenciden geleceğe ilişkin planlar yapmaya başlaması da beklenmektedir. Tüm bunlar sosyal becerilerin yanında öğrencilere akademik beceriler de kazandırılması ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Bu bölümde ders içindeki engelleyici davranışların fark edilmesi, etkili ders çalışma yöntemleri, etkin dinleme ve not tutma, öğrenme stilinin fark edilmesi, zaman yönetimi ve hedef belirlemeye ilişkin etkinliklere yer verilmiştir.

1. VESTİYER

40 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin sınıftaki davranışlarını fark etmelerini ve dersi dinlemelerini engelleyen durumları denetleyebileceklerini kavramalarını sağlamak
Malzeme	A4 kâğıdı, askılık olarak kullanılacak bir kutu

Öğretmene Not

Öğrencilerin kendi davranışlarını ve bunların sonuçlarını fark etmeleri; aynı zamanda kendi davranışlarının sorumluluğunu almalarını öğrenmeleri önemlidir. Bu etkinlikle öğrenciler sadece kendilerini engelleyen davranışlarını değil, aynı zamanda düşünce ve duygularının da farkına varırlar.

KAZANIMLAR

- Sınıf içi davranışlarını değerlendirir.
- Eğitim-öğretim sürecini olumsuz etkileyecek davranışları bilir.
- Kendini denetlemede sorumluluğunu kavrar.

- ▶ Oturumdan önce A4 kâğıtlarını dörde bölerek, öğrenci sayısının iki katı kadar küçük kâğıt elde edin.
- ▶ Öğrencilere bu oturumda sınıf içindeki davranışlardan bahsedeceğinizi söyleyerek oturuma başlayın.
- ▶ Tahtaya büyük harflerle VESTİYER yazın ve şu soruyu sorun:

“ Vestiyerin ne olduğunu bilen var mı? (Yanıtları alın). Sizlerin de ifade ettiği gibi vestiyer, otel, lokanta gibi yerlerde veya evlerde şapka, palt, pardösü gibi eşyayı bırakmak ve korumak için ayrılmış yerdir, askılık da diyebiliriz.

- ▶ Öğrencilere soru sormaya devam edin:

“Sabah sınıfa geldiğimizde ilk olarak ne yaparız? (Yanıtları alın) Kabanımızı, paltomuzu, ceketimizi çıkarıp vestiyere ya da askılığa asarız değil mi? Peki ya eve gittiğimizde? Yine aynı şekilde kabanımızı, paltomuzu çıkarır askılığa asar içeri öyle gireriz. Ayakkabılarımızı da çıkarır ya dışarıda bırakır ya da ayakkabılığa koyarız. Neden yaparız bunu? (Yanıtları alın) Çünkü içerisi sıcaktır ve onlara ihtiyacımız yoktur. Onlar olmadan içeride daha rahat ederiz.

İşte ders sırasında da ihtiyacımızın olmadığı davranışlar, özellikler, alışkanlıklar ya da duygular vardır. Onlar olmadan dersi daha iyi dinler, daha başarılı oluruz. Ne olabilir bunlar? (Yanıtları alın) Yanımızdakiyle konuşma, hayallere dalma, 'başarısız olacağım' kaygısı, 'ben nasıl olsa anlamam' düşüncesi, evde canınızı sıkan bir durum bunlara örnek olabilir değil mi?

- Her öğrencinize iki parça kâğıt dağıtarak şu yönergeyi verin:

"Şimdi size küçük kâğıtlar dağıtacağım. Neleri askılıkta bırakmak istediğinizi düşün ve bu kâğıtlara yazın. Daha fazla kâğıda ihtiyacı olan varsa söylesin. İyi düşünün, sınıfa girerken neleri dışarıda bırakmak istiyorsunuz? (Öğrencilerin düşünceleri ve yazmaları için zaman verin).

- Öğrenciler yazmayı bitirdiklerinde kâğıtları ikiye katlamalarını isteyin ve şu yönergeyi verin:

"Şimdi hepimiz dışarı çıkıyoruz, yeniden sınıfa gireceğiz. Girerken de yazdıklarımızı bu kutuya bırakacağız. Bu kutu bizim askılığımız.

- Öğrencilerin dışarı çıkmalarını ve sınıfa girerken de yazdıklarını kutuya bırakmalarını sağlayın ve öğrencilere şu soruları sorun:

"Sınıfta derse odaklanmanızı engelleyen, sizi rahatsız eden, ihtiyacınız olmayan davranışlarınızı, alışkanlıklarınızı, düşünce ve duygularınızı bıraktığınızdan eminsiniz değil mi? Şimdi rasgele kâğıtları çekelim bakalım. Bırakılanlar bizim bıraktıklarımıza uyuyor mu?"

- Şu sonucu vurgulayın:

"İstemediğimiz davranışlarımızdan, olumsuz özelliklerimizden, bizi engelleyen duygu ve düşüncelerimizden kurtulabiliriz. Bu her zaman bu kadar kolay olmayabilir ama bunlardan kurtulmak bizim elimizde".

- Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Vestiyere bıraktıklarınızdan sonra derse daha kolay odaklanmanız mümkün olabilecek mi? Onlardan ders sırasında uzaklaşmayı gerçekleştirebilir miyiz?
- Vestiyere/askılığa bıraktıklarınızdan geri almak istedikleriniz var mı?

2. ZAMAN YÖNETİMİ¹

40 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin zamanlarını etkili kullanma stratejilerini öğrenmelerini sağlamak
Malzeme	Katılımcı sayısı kadar 'Nasıl Planlarım?' Uygulama Sayfası

Öğretmene Not

Zaman yönetimi öğrenilebilen bir beceridir. Öğrencilerin zamanın çok önemli bir kaynak olduğunu, tekrarlanamayacağını, saklanamayacağını, boşa giden zamanı geri getiremeyeceklerini bilmeleri gerekir. Böylece günlük yaşamlarında ve eğitimleri boyunca zamanlarını planlamayı öğrenebilirler. Bu da gerek eğitim yaşamlarında gerekse de özel hayatlarında daha fazla başarı ve doyum getirir.

KAZANIMLAR

- ➔ Zamanı geri getiremeyeceğini fark eder.
- ➔ Zamanını etkili bir biçimde planlayabileceğini kavrar.
- ➔ Zamanı etkili kullanmak için gerekli olan becerileri tanımlar.

- Öğrencilere bu oturumda zaman yönetimi hakkında konuşacağınızı söyleyin ve şu soruyu sorarak oturuma başlayın: ¹

“Zamanı iyi kullanmak bizim için neden önemli? (Yanıtları alın) Zamanı etkili bir biçimde kullanmak bizim için çok önemli çünkü zaman tükenen ve yerine koyamadığımız bir şey. Eğer biz zamanımızı iyi kullanmazsak bu zaman boşa gider ve boşa giden zamanı da geri getiremeyiz. Zamanı nasıl kullanacağımızı bilmezsek ne bizden beklenen sorumlulukları yerine getirebilir ne de istediklerimizi yapabiliriz? ‘Onu mu yapsam, bunu mu yapsam’ diye düşünürken zaman akıp gider ve sonuçta biz bir şey yapmadan o zamanı geçirmiş oluruz. Diğer yandan zamanımızı etkin bir biçimde kullanırsak hem sorumluluklarımızı yerine getirir, yani yapmak zorunda olduklarımızı hem de kendi istediklerimizi yapabiliriz.

- Öğrencilerin her birine uygulama sayfası dağıtın ve şu açıklamayı yapın:

“Gördüğünüz gibi burada sizden istenen bazı görevler var. Bu görevleri hangi öncelikte, ne kadar sürede ve nasıl yapacağınızı yazmanızı istiyorum. (Öğrencilere çalışmalarını için 10 dakika verin).

¹ Bu etkinlik, West Virginia Department of Education, StudentAdvisement Program isimli kaynaktan alınarak uyarlanmıştır.

- ▶ Bitirdiklerinde gönüllü olan öğrencilerin paylaşımlarına izin verin.
- ▶ Öğrencilere açıklayın:

Eğer kısa bir sürede pek çok şey yapmamız gerekiyorsa zamanımızı planlarken dikkat edeceğimiz ilk nokta yapacaklarımızın hangilerinin *zorunluluk*, hangilerinin *bizim yapmak istediklerimiz* olduğunu ayırt etmektir. (Tahtaya yazın). İkinci nokta, yapmak zorunda olduklarımız gruplanabilir mi? Yani aynı anda birkaç görevi birden yapabilir miyiz? (Tahtaya yazın). Son olarak başkalarından yardım isteyebilir miyiz? (Tahtaya yazın). Şimdi bu üç noktayı düşünerek planlarınızı yeniden gözden geçirin ve değiştirmek istediğiniz yerleri değiştirin.

- ▶ Öğrencilere planlarını gözden geçirmek için zaman verin ve bitirdiklerinde öğrencilerin yazdıklarını paylaşımlarına izin verin:

“Şimdi kim paylaşmak ister? Neler değişti? (Öğrencilerin paylaşımlarına izin verin). Peki, hangi görevler öncelikli yani yapmak zorunda olduklarımız? 1, 2, 5 ve 6 değil mi? Peki, bunlar gruplanabilir mi? Kardeşinize bakarken, odanızı da toplayabilir misiniz? Son olarak başka birisinden örneğin babanızdan, ağabey, abla ya da bir arkadaşınızdan kırtasiyeye gitmesi için destek alabilir misiniz?”

- ▶ Konuyu şöyle toparlayın:

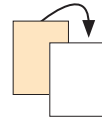
“Gördüğünüz gibi zamanımızı planlamak her zaman kolay olmayabilir, özellikle yapacaklarımız fazla ve zamanımız kısıtlı ise. Ama bir kez zamanı planlamayı öğrendiğimizde ne kadar çok boş vaktimiz kaldığına siz de şaşıracaksınız. O zaman daha fazla istediğimiz şeyleri yapabiliriz”.

- ▶ Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Zamanı etkin kullanmak için siz neler yapıyorsunuz?
- Bu oturumda öğrendikleriniz işinize yarayacak mı? Nasıl?

UYGULAMA SAYFASI: NASIL PLANLARIM?

Aşağıdaki görevleri önem sırasına dizin. Daha sonra nasıl ve ne kadar sürede yapacağınızı yanına yazın.

Bugün pazar.

1. Anneniz bu öğleden sonra sizden 14.30 - 17.00 arası kardeşinize bakmanızı istedi.
2. Anneniz aynı zamanda sizden odanızı toplamanızı da istedi.
3. Akşama televizyonda çok seyretmek istediğiniz bir program var.
4. Arkadaşınızla buluşup dışarı çıkmak istiyorsunuz.
5. Pazartesi matematik sınavınız var ve ilk sınavdan kötü not aldınız.
6. Pazartesi günü okulda yapacağınız bir etkinlik için kırtasiyeden boya almayı unuttunuz ve Pazar günleri açık olan kırtasiye bir saatlik mesafede.

PLANLAMA :

Yapılacaklar	Süre
Notlar:	

3. EN İYİ NASIL ÖĞRENİRİM?

40-50 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin öğrenme stillerinin ne olduğunu fark etmelerini sağlamak
Malzeme	'En İyi Nasıl Öğrenirim?' Çalışma Sayfası, Ek: Neler Yapabilirim? Sayfası

Öğretmene Not

9.sınıf öğrencilerinin fark etmesi gereken konulardan birisi de hangi koşullarda daha iyi bir biçimde öğrendiklerini, yani öğrenme stillerini belirlemektir. Öğrenme stillerini belirlemek için kendi kullandığınız uygun bir ölçeği de kullanabilirsiniz. Önemli olan öğrencinin kendi öğrenme stiline farkına varmasıdır.

KAZANIMLAR

- ➔ Kendi öğrenme stillerinin neler olduğunu fark eder.
- ➔ Farklı stillerini nasıl geliştirebileceğini kavrar.

- ▶ Öğrencilere bu oturumda öğrenme stilleri üzerinde duracağınızı açıklayın.
- ▶ Şöyle devam edin.

"En iyi yaptığınız bir şey düşünün. Bu örneğin futbol gibi bir oyun, marangozluk ya da yemek yapmak gibi bir el becerisi ya da insanlarla iyi ilişkiler kurmak gibi sosyal bir beceri olabilir. Neyi en iyi yapıyorsunuz?"

- ▶ Öğrencilerin yanıtlarını alın ve aşağıdaki soruları tartışın:
 - Bunu size kim öğretti? Nasıl öğretti? (Öğrencilerden bu öğrenim sürecini adım adım anlatmalarını isteyin).
 - Öğrenmeden önce kendinizi nasıl hissediyordunuz? Şimdi nasıl hissediyorsunuz?
 - İlk başlarda 'Ben bunu yapamayacağım' gibi bir umutsuzluğa düştünüz mü?
- ▶ Soruları tartıştıktan sonra hepimizin farklı bir öğrenme stili olduğunu vurgulayın:

"Her birimiz farklı şekillerde öğreniriz. Kimimiz sessiz ortamlarda daha iyi öğreniriz, kimimiz gürültüden hiç etkilenmez. Kimimiz yalnız başına çalışarak öğrenir, kimimiz bir arkadaşımızla".

- ▶ Her öğrenciye bir çalışma sayfası dağıtın ve şu yönergeyi verin:

Şimdi sizlere bir çalışma sayfası dağıtacağım. Hangi cümle ya da cümleler size uyuyorsa o cümleleri işaretleyin ve her bölüm sonunda işaretlediğiniz cümle sayısını yazın. Anlamadığınız bir şey olursa sormaktan çekinmeyin olur mu?

- ▶ Öğrencilerin çalışmaları için bir süre verin. Bu arada tahtaya bölüm başlıklarını yazın.
- ▶ Süre bittiğinde şu açıklamayı yapın:

“Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, hepimizin öğrenme tarzı, en iyi öğrendiği yol birbirinden farklı olabilir. Burada bu öğrenme tarzlarını gördük. Neymiş bunlar: dinlemek, gözünde/aklında canlandırmak, yapmak, yazmak, okumak ve konuşmak. Bir kişinin birden fazla öğrenme tarzı olabilir. Hadi gelin şimdi puanlarımıza bir bakalım. En çok hangi bölümlerdeki ifadeleri işaretlediniz?” (Yanıtları alın).

- ▶ Öğrencilerle öğrenme stillerine göre neler yapabileceklerini tartışın:

“Peki, eğer en çok dinleyerek öğreniyorsanız neler yapabilirsiniz? (Yanıtları alın). Diğer tarzlarımızı da geliştirmemizde yarar var.

- ▶ Öğrencilere ‘Neler Yapabilirim?’ ekini dağıtın ve sorun:

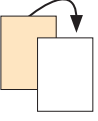
“Neler yapabileceğimize ilişkin size dağıttığım ekte bir göz atalım. Burada tartıştığımız ama ekte yer almayan bir şey var mı? (Yanıtları alın) Bunları da sayfanıza ekleyebilirsiniz.”

- ▶ Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Bu oturumda kendinize ilişkin fark ettiğiniz yeni bir şey var mı? Nedir?
- Öğrenme tarzınızı öğrenmenizin işinize yarayacağını düşünüyor musunuz? Nasıl?

ÇALIŞMA SAYFASI: EN İYİ NASIL ÖĞRENİRİM?²

Aşağıdaki ifadelerden size uygun olanı işaretleyin

Dinlemek

- İnsanlar konuşurken dinlemeyi severim.
- Genellikle duyduğum bir şeyi hatırlarım.
- Bir film izlemeyi kitap okumaya tercih ederim.
- Sınıfta öğretmenimi dinleyerek evde kitaptan çalıştığımdaya çok öğrenirim.
- Haberleri radyodan/televizyondan dinlemeyi gazetede okumaya tercih ederim.
- Bu testi okumaktansa öğretmenin bu soruları sormasını tercih ederim.

İşaretlediğiniz madde sayısı: [.....]

Gözünde/kafanda canlandırmak

- Bir şey okurken kafamda canlandırırım.
- Yüzleri, isimlerden daha iyi hatırlarım.
- Bir kelimeyi hecelerken o kelimeyi gözümün önüne getiririm.
- Bir test çözerken, sınıfta tuttuğum notları gözümün önüne getirebilirim ve bu benim soruyu cevaplamama yardım eder.
- Bir kitabın sayfalarının nasıl olduğunu hatırlarım.
- Geçmişteki olayları kafamda canlandırarak hatırlarım.

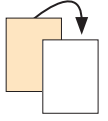
İşaretlediğiniz madde sayısı: [.....]

Yapmak

- Bir problemi düşünürken ayakta olurum ve hareket ederim.
- Benim için hareketsiz durmak ve oturarak ders çalışmak zordur.
- Bir şeyi ellerimle yaparak öğrenmeyi kitaptan öğrenmeye tercih ederim.
- Eşyaların maketlerini yapmayı severim.
- Yeni ve ilginç bir şey gördüğümde o şeyi anlamak için genellikle ona dokunmak isterim.
- Dışarıda arkadaşlarımla bir şeyler yapmayı evde oturup kitap okumaya tercih ederim.

İşaretlediğiniz madde sayısı: [.....]

2 Bu etkinlik, I-CANS Integrated Curriculum for Achieving Necessary Skills www.literacynet.org isimli kaynaktan uyarlanmıştır.

Yazmak

- Hatırlamam gereken şeyleri yazarım.
- Yazarken konuştuğumdan daha az hata yaparım.
- Birisi bana bir şey açıklarken tahtaya ya da kâğıda yazmasını isterim, böylece onları defterime aktarabilirim.
- Günümü planlarken yapmam gerekenleri listelerim. Bu listem olmazsa bir şey yapamam.
- Not tuttuktan sonra daha iyi anlamak için onları temize çekerim.
- Bir şey okurken okuduğumu daha iyi anlamak için notlar alırım.

İşaretlediğiniz madde sayısı: [.....]

Okumak

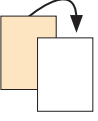
- Bir şeyi kendim okumayı bana anlatılmasına tercih ederim.
- Boş zamanlarımda okumayı severim.
- Okuduğum bir bilgiyi dinlediğim bir bilgiden daha iyi hatırlarım.
- Haberleri gazeteden okumayı televizyonda izlemeye tercih ederim.
- Talimatları okuyarak bir eşyanın (örneğin bir yatağı, dolabı) parçalarını bir araya getirebilirim.
- Öğretmenler tahtaya yazdıklarında ve ben yazılanları okuduğumda daha iyi anlıyorum.

İşaretlediğiniz madde sayısı: [.....]

Konuşmak

- Bir sorunum olduğunda çözmek için genellikle kendi kendime konuşurum.
- İnsanlar neden kendi kendime konuştuğumu merak ederler.
- Bir şeyi yüksek sesle söylediğimde daha iyi hatırlarım. Örneğin, eğer yeni bir telefon numarasını aklımda tutmam gerekiyorsa sürekli kendi kendime tekrarlarım.
- Kendimi yazmaktan çok konuşarak daha iyi ifade ederim.
- Telefonla konuşmayı severim.
- Başkalarıyla çalıştığımda ve yeni bilgileri ya da fikirleri tartıştığımızda daha iyi öğrenirim.

İşaretlediğiniz madde sayısı: [.....]

EK: NELER YAPABİLİRİM

DAHA İYİ ÖĞRENMEK İÇİN

Dinlemek

1. Ders çalışırken yüksek sesle okuyup tekrar edebilirim.
2. Anlamadığım konuları öğretmenlerimden ya da arkadaşlarımdan bana açıklamalarını isteyebilirim.
3. Dersi anlatarak öğrenen bir arkadaşıyla ya da grupla ders çalışabilirim.
4.

Gözünde/Aklında Canlandırmak

1. Bir şey öğrenirken birisinin bana göstererek öğretmesini isteyebilirim. Böylece daha sonra onu gözümde canlandırarak hatırlayabilirim.
2. Bir şey okurken onu televizyonda izliyormuş gibi kafamda canlandırabilirim. Böylece okuduklarımı sonra hatırlayabilirim.
3. Çalışırken önemli yerleri renkli kalemle işaretleyebilir ya da renkli kutucuklar içine alabilirim.
4.

Yapmak

1. Bir şey öğrenirken birisinin bana göstererek öğretmesini isteyebilirim. Daha sonra o kişinin ben yaparken izlemesini isteyebilirim.
2. Evde ders çalışırken (ya da bir sorun çözerken) hareket ederek ya da yürüyerek çalışabilirim. Böylece daha kolay hatırlayabilirim.
3. Hesap yaparken parmaklarımı ya da boncuk, fasulye gibi küçük nesnelere kullanabilirim.
4.

Yazmak

1. Okurken önemli satırların altına kurşun kalemle çizebilirim.
2. Önemli paragrafların yanına kısa notlar yazabilirim.
3. Ders anlatılırken hızlıca not tutup, bunları temize çekebilirim.
4.

Okumak

1. Yeni öğreneceğimiz konuyu derse girmeden önce kitaptan okuyabilirim, böylece dersi daha iyi anlayabilirim.
2. Derste iyi not tutabilir, sonra bunları okuyabilirim.
3. Konuları başka kaynaklardan da (internet, başka kitaplar, arkadaşlarımdan notları) okuyabilir, böylece daha iyi anlayabilirim.
4.

Konuşmak

1. Anlamadığım zaman anlamak için sorular sorabilirim.
2. Bir sorun çözerken ya da yeni bir şey öğrenirken kendi kendime konuşabilirim.
3. Arkadaşlarımla ders çalışabilir, konuları kendi aramızda tekrar edebilirim.
4. Hatırlamam gereken şeyleri yüksek sesle tekrarlayabilirim.
5.

4. İSTASYON

40 dk.

Amaçlar	Verimli ders çalışmak için yapılması ve yapılmaması gerekenlerin kavranması
Malzeme	Karton, kalın uçlu kalem, makas

KAZANIMLAR

- ⇒ Dikkatini toplamayı ve bunun önemini kavrar.
- ⇒ Verimli ders çalışma kurallarını ya da yollarını kavrar.

- Oturumdan önce verimli ders çalışmanın kuralları ya da yollarını ve yapılmaması gerekenleri birer cümle halinde kolayca okunacak büyüklükte kâğıtlara yazın (Verimli ders çalışma yöntemleri ile ilgili örnek aşağıda verilmiştir. Siz bu örnekleri daha da genişletebilirsiniz.). Dilerseniz bilgisayarda yazıp çıktı da alabilirsiniz. Bilgisayarda yazacaksanız harflerin 36 font büyüklüğünde olmaları yeterlidir. Daha sonra bu cümleleri keserek kelimelere ayırın ve her bir kelimeyi bir kartona yapıştırarak kelime kartları elde edin.

VERİMLİ DERS ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ

1. MÜMKÜN OLDUĞUNCA HER GÜN AYNI SAATTE DERS ÇALIŞIN.
2. ARALIKLI OLARAK DERS ÇALIŞIN VE 45-50 DK. ÇALIŞTIKTAN SONRA 10 DK. ARA VERİN.
3. MASADA OTURARAK DERS ÇALIŞIN.
4. SAYISAL VE SÖZEL DERSLERİ ARALIKLI OLARAK ÇALIŞIN.
5. HER KONUDAN SONRA TEKRAR EDİN.
6. DERS ÇALIŞIRKEN MÜZİK DİNLEMİYİN VE TELEVİZYON İZLEMİYİN.
7. YATARAK DERS ÇALIŞMAYIN.
8. ÇALIŞMA ODANIZIN DIŞINDA BİR YERDE DERS ÇALIŞMAYIN.
9. ÇALIŞMA ODANIZDA VEYA MASANIZDA DİKKATİNİZİ DAĞITACAK NESNELER OLMASIN.
10. YUMUŞAK VE RAHAT BİR KOLTUKTA VEYA UZANARAK DERS ÇALIŞMAYIN.

- ▶ Öğrencilere bu oturumda verimli ders çalışmak için yapılması ve yapılmaması gereken noktalara ilişkin konuşacağınızı söyleyin. Öğrencilerin yardımıyla masaları ikişer ikişer birleştirin ve bunların sizin istasyonlarınız olduğunu açıklayın. İstasyon sayısı grup sayısından daha fazla olabilir.
- ▶ Her istasyonun üzerine ders çalışmanın farklı bir kuralını ve yapılmaması gereken bir davranışı oluşturacak kelimeleri koyduğunuzdan emin olun. Akıl karıştırmak için ilgisiz kelimeleri de desteye ekleyebilirsiniz. Öğrencilerden üç kişilik gruplara ayrılmalarını isteyin ve şu yönergeyi verin:

“Biraz önce de dediğim gibi bu masalar bizim istasyonlarımız. Her masanın üzerine karışık kelimeler koydum. Her grup bir masanın başına gidecek ve karışık kelimelerden verimli ders çalışmayla ilgili bir cümle oluşturacak. Bunu 1 dakika içinde yapacak. Ben “Değiştirin” dediğimde diğer istasyona geçecek. Diğer istasyona geçmeden önce bulduğu cümleyi bozacak ve kartları bulduğu gibi karışık bir biçimde bırakacak. Diğer istasyona geçtiğinde yine anlamlı bir cümle kurmaya çalışacak ve istasyonu terk ederken cümleyi yine karışık bir biçimde bırakacak. Her bir istasyonu 2 kez ziyaret edeceksiniz ve bulduğunuz anlamlı cümleleri aklınızda tutmaya çalışacaksınız. Daha sonra gruplar halinde tartışarak aklınızda kalan cümleleri yazacaksınız.

- ▶ İkinci turdan sonra oyunu durdurun ve öğrencilere bir tur daha dönmek isteyip istemediklerini sorun. Öğrencilerin verecekleri karara göre bir tur daha dönün ya da oyunu bitirin. Gruplardan hatırladıkları cümleleri yazmalarını isteyin. Grup sunumlarını dinlerken öğrencilerin söyledikleri cümleleri tahtaya “Olumlu” ve Olumsuz” başlıkları altına yazın.
- ▶ Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği sonlandırın.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Sizler bu olumlu yöntemlerden hangilerini kullanıyorsunuz?
- Farklı yöntem kullanan var mı? Neler?
- Ders çalışma konusunda olumsuz davranışları nasıl engelleyebiliriz?

Öğretmene Not

Bu etkinliğin uygulanmasında okul rehber öğretmeninden yardım alınız.

5. BASAMAKLARI ÇIKIYORUM

40 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin hedef belirlemenin önemini kavramalarını sağlamak
Malzeme	Katılımcı sayısı kadar Hedef Merdiveni sayfası

KAZANIMLAR

- ➔ Hedef belirleme ve hedefe ulaşmada planlama ve çabanın önemini kavrar.
- ➔ Geleceğe yönelik umut ve motivasyonları artar.

- ▶ Öğrencilere bu oturumda hedeflere ilişkin konuşacağınızı söyleyin.
- ▶ Öğrencilere şu yönergeyi verin:

“Bir an gözlerinizi kapatıp bu yılı nasıl yaşamak istediğinizi düşünmenizi istiyorum. Ders yılı bittiğinde neleri yapmış olmayı isterdiniz? (Bir süre bekleyin). Paylaşmak isteyen var mı? (Yanıtları alın).

- ▶ Öğrencilere uygulama sayfasını dağıtın ve açıklayın:

“Gördüğünüz gibi burada bir merdiven var. Siz şu anda 1. basamaktasınız. Hedefinizi en son basamağa yazın. Sizlerden istediğim hedefinize ulaşmak için neler yapmanız gerektiğine karar vermeniz ve her bir basamağa bu adımları yazmanız.”

- ▶ Öğrencilere çalışmalarını için zaman verin ve gönüllü olanların paylaşımlarına izin verin.

- Öğrencilerinize etkili bir biçimde nasıl hedef belirlenebileceğini anlatın:

“Şimdi gelin hedef belirlemenin adımlarını bir gözden geçirelim. (Tahtaya yazarak açıklayın):

- Hedefimiz çok kolay ya da çok zor mu? Çok kolay ya da çok zor ulaşacağımız hedefler bizi güdülemezler. Ya çok kolay olduğu için sıkılırız ya da çok zor olduğu için başarısız olacağız korkusuyla denemekten vazgeçeriz.
- Hedefimiz net ve somut mu? Örneğin, ‘Başarılı olmak istiyorum’ net ve somut bir hedef değil. Hangi konuda, başarılı olmakla neyi kastediyoruz? ‘Ya da biraz kilo vermek istiyorum’ Kaç kilo? Ne kadar süre içinde? Dolayısıyla ‘biraz, birkaç, bazı, daha iyi’ gibi belirsiz kavramlardan kaçınmamız gerekiyor.
- Gelişme kaydettiğimi ve hedefime ulaştığımı nasıl anlayacağım? Net göstergeler koymamız lazım. Dolayısıyla hedefinizi belirlerken ölçebileceğiniz hedefler belirlemenizde yarar var. Örneğin, ‘Matematikten 5 alacağım’. Eğer şu anki notunuz 3 ise ve bir sonraki sınavdan 5 almışsanız bu ilerlediğinizi gösterir.
- Hedefime ulaşmada yardıma ihtiyacım var mı? Varsa kimlerden yardım alabilirim?

- Öğrencilerden yeniden hedef merdivenlerini incelemelerini isteyin:

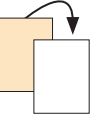
“Şimdi yeniden merdiveninizi inceleyin. Bu adımlara göre yeniden yazmak, eklemek ya da düzeltmek istediğiniz bir şey var mı? (Biraz zaman verin). Kim paylaşmak ister?”

- Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği sonlandırın.

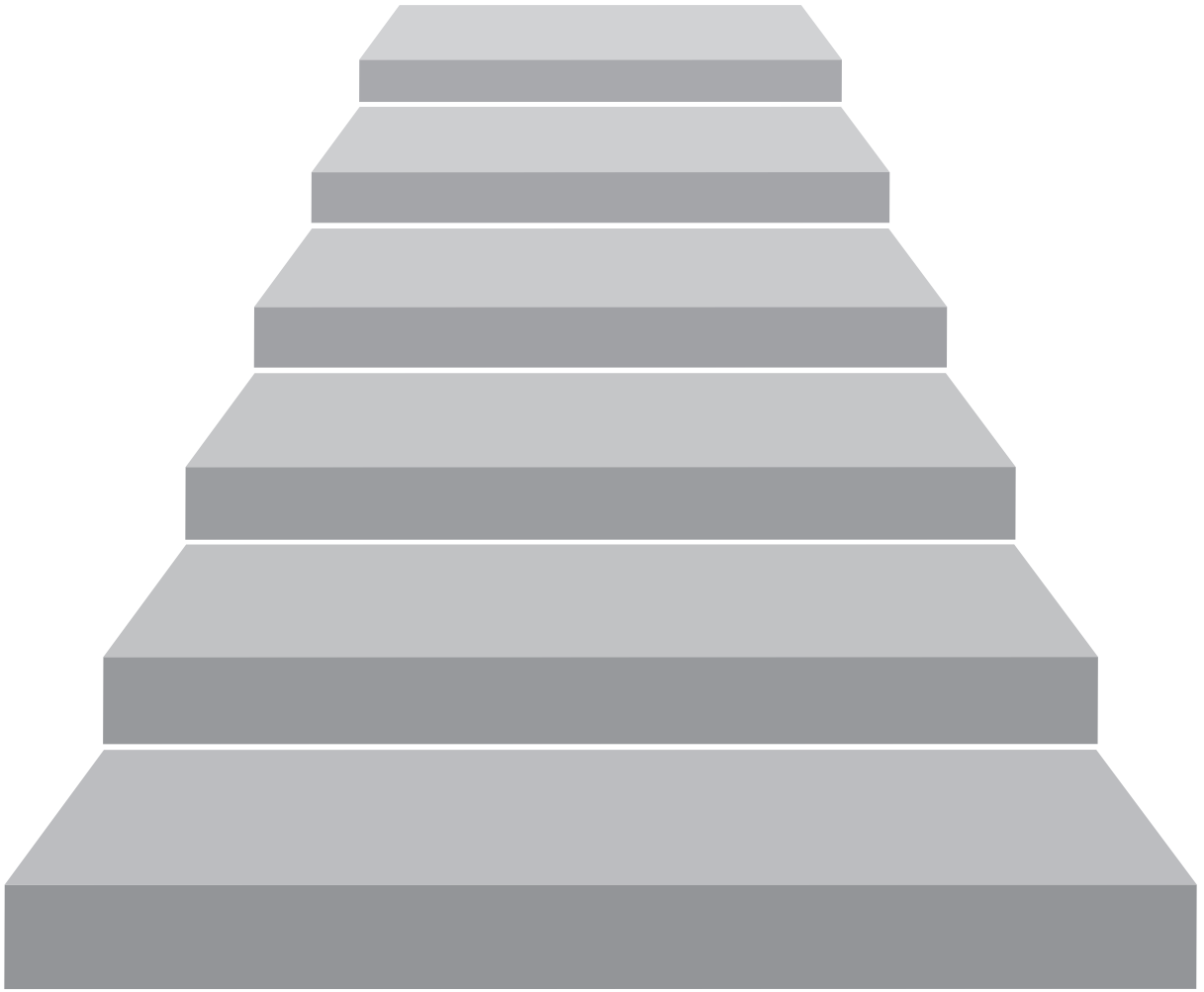

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Hedef belirlemek neden önemli?
- Hedef belirleme adımlarını kullanmak için ne yapmalıyız?

**HEDEF
MERDİVENİ**

6. BİR ŞARKI ÇAL

40 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin etkin dinleme ve not alma becerilerini geliştirmek
Malzeme	Müzik sistemi, öğrenci sayısı kadar şarkı sözü test sayfası

KAZANIMLAR

- ➔ Etkin dinleme becerisi kazanır.
- ➔ Dinlediklerini doğru bir biçimde not alır.

- ▶ Oturumdan önce öğrencilerin çok aşina olmadıkları, hatırlaması biraz zor olan bir şarkı seçin. Bu şarkının sözlerini arada boşluklar bırakarak yazın ve öğrenci sayınız kadar çıktı alın.
- ▶ Öğrencilerinize bu oturuma bir şarkı dinleterek başlamak istediğiniz söyleyin:

“Bu oturuma sizlere bir şarkı dinleterek başlamak istiyorum. (Şarkıyı dinletin). Beğendiniz mi? Şarkı neyi anlatıyor? (Yanıtları alın). Şarkının sözlerini hatırlayan var mı? Nasıl başlıyor? (Yanıtları alın) Hadi gelin şarkıyı bir kez daha dinleyelim. Not tutabilirsiniz. (Şarkıyı dinleyin). Şimdi notlarınızı ters çevirin ya da defterinizi kapatın. Şimdi sizlere şarkının sözlerini dağıtacağım. Ama bazı boşluklar var. Onları doldurmanızı istiyorum.

- ▶ Öğrencilere testi doldurmaları için zaman verin ve bitirdiklerinde şu soruları tartışın:

“Bitirdiniz mi? Şimdi testlerinizi tuttuğunuz notlarla karşılaştırın ve kendinizi puanlayın. Kaç yanlışınız var? Hiç yanlış olmayan var mı? (Yanıtları alın).

- ▶ Öğrencilerinizden bundan sonra anlatacaklarınızı not tutmalarını isteyin:

“Şimdi sizlerden bundan sonra anlatacaklarımı not almanızı istiyorum.

Not tutmak önemli bir beceridir. Bazı öğretmenleriniz anlattıklarını tahtaya yazabilir. Siz de onun anlattıkları defterinize geçirebilirsiniz. Ama bazı öğretmenleriniz sadece anlatabilir. Onların dersinde not tutmanız gerekebilir. Peki, sizce iyi not tutmanın ilk şartı nedir? (Yanıtları alın) Sizlerin de ifade ettiği gibi iyi not almanın ilk şartı etkin dinlemeden geçer.

Hiç öğretmenlerinizin anlattıklarını aynen not almaya çalıştınız mı? (Yanıtları alın). İyi not tutmak anlatılan her şeyi yazmak değildir. Böyle yaptığımızda konunun özünü kaçıırız. Buna ek olarak söylenen her şeyi not almaya öyle kendimizi şartlarız ki, tek bir kelime kaçırdığımızda geri kalanı da kaçıırız. Peki, ne yapalım? (Yanıtları alın) Önemli noktalara odaklanmamız gerekir. Peki, hangi noktaların önemli olduğunu nasıl bileceğiz? Belki bunun için derse gelmeden konuyu kitaplarınızdan şöyle bir gözden geçirmeniz iyi bir fikir olabilir. Derste öğretmeninizin sıklıkla neleri tekrarladığına ya da neleri tahtaya yazdığına dikkat edin. Bunlar size hangi noktaların önemli olduğunu gösterecektir. Önemli gördüğünüz noktaları büyük harflerle yazmanız, yanına yıldız işareti koymanız, ya da altını çizmeniz de daha sonra hatırlamanızı kolaylaştırabilir.

Not tutarken kısaltmalar ya da semboller kullanabilirsiniz. Hatırladığınız kısaltmalar var mı? (Yanıtları alın) Örneğin, TBMM neyin kısaltması? Türkiye Büyük Millet Meclisi değil mi? Peki ya GS, FB, BJK nelerin kısaltması? Sembollere gelince örneğin, artış kelimesini yukarı giden bir okla, iniş kelimesini aşağıya giden bir okla gösterebilirsiniz. Peki, başka nasıl kısaltmalar ya da semboller kullanabiliriz? (Yanıtları alın)

Son olarak tuttuğumuz notları gerekiyorsa en kısa zamanda temize çekmemiz daha iyi hatırlamamız ve öğrenmemiz açısından önemli. Notları düzenli tutuyorsak temize çekmemiz gerekmez, sadece göz atıp tekrarlamamız yeterlidir.

- Not tutturmayı burada kesin ve şu soruyu sorun:

“Peki, not almayı burada kesiyoruz. Maddeler halinde yazarsak iyi not tutmanın yolları nelerdi?” (Tahtaya yazın).

- DİNLE
- ÖNEMLİ NOKTALARI YAZ
- ÖNEMLİ NOKTALARI İŞARETLE (YILDIZ, BÜYÜK HARF, ALTINI ÇİZME)
- KISALTMA VE SEMBOL KULLAN
- TEMİZE ÇEK/TEKRARLA

- Öğrencilere not tutarken bu yolları kullanan olup olmadığını sorun.
- Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği bitirin.

? DEĞERLENDİRME SORULARI

- Bu oturumdan neler aklınızda kalacak?
- Bu oturumda öğrendiklerinizin işinize yarayacağını düşünüyor musunuz? Nasıl?

Öğretmene Not

Bu konuda, Yeşilyaprak (2013), s. 153 - 155'den yararlanabilirsiniz.

7. GELECEĞİM KİMDE?

40 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin farklı mesleklere ilişkin farkındalık kazanmalarını sağlamak
Malzeme	Öğrenci sayısı kadar tanıtım kartları

KAZANIMLAR

- ⇒ Çeşitli meslek alanlarına ilişkin bilgi edinirler.
- ⇒ Meslek seçiminin önemini kavrar.

- ▶ Oturumdan önce bir yüzünde mesleğe ilişkin bir resim ve mesleğin adı ve diğer yüzünde başka bir mesleği tanıtan açıklamanın yer aldığı ikili kartlar hazırlayın. Örneğin bir kartın yüzünde doktor resmi arkasında ise avukatlığa ait açıklama var ise, diğer kartta avukat resmi ve doktorluğa ilişkin açıklamayı yazın. Öğrenci sayınız kadar kart hazırlamaya özen gösterin.

- ▶ Öğrencilere bu oturumda meslekler hakkında konuşacağınızı söyleyin. Her öğrenciye bir tane gelecek şekilde tanıtım kartlarını dağıtın. Bir öğrencinizden kartın iki yüzünde de yazanları okumasını isteyin:

“Bana biriniz kartında neler yazdığını okuyabilir mi? Burada bir terslik mi var? Bu mesleğin açıklaması bu olabilir mi? Olamaz değil mi? O halde ayağa kalkalım ve kartımızın diğer eşini arayalım. Kartımızın arkasındaki açıklama hangi mesleğe ait? Ya da benim mesleğimin açıklaması kimde/nerede?”

- Öğrencilerin kartlarını eşleştirmeleri için zaman verin. Herkes eşini bulduğunda öğrencilerden kartlarını okumalarını isteyin. Tüm kartların okunduğundan ve doğru meslek tanımlarının doğru görsellerle birleştigiinden emin olun. Şu soruları tartışarak devam edin:

“Sizler hangi meslekleri seçmek istiyorsunuz? (Yanıtları alın) Peki, bu mesleğe sahip olabilmemiz için ne tür eğitimler almanız gerekiyor? (Öğrencinin mesleğe ilişkin bilgisinin doğru olduğundan emin olun. Yanlış biliyorsa uygun bir biçimde düzeltin). Sizce kadın ve erkek meslekleri ayrı mı? (Yanıtları alın). Mesleklerin cinsiyeti yoktur. Sadece alışmadığımız ya da daha önce görmediğimiz için yadırgarız o kadar. Kadınlar da erkekler de istedikleri mesleği seçebilirler. Günümüzde kadınların pilot olduklarını, erkeklerin hemşirelik mesleğini seçtiğini görüyoruz. Belki 10 yıl önce bunlar bize olmayacak bir şeymiş gibi geliyordu değil mi?”

- Değerlendirme sorularını tartışarak etkinliği bitirin.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Yeni bir meslek öğrendiniz mi? Hangileri?
- Bir meslek seçme konusunda kendiniz hazır hissediyor musunuz? Neye ihtiyacınız var?

Öğretmene Not

Öğrencilere eğer ilgi duyuyorlarsa istedikleri meslekleri www.iskur.gov.tr adresinden araştırabileceklerini açıklayınız.

8

Buz Kırıcılar / Isınma Etkinlikleri

ISINMA ETKİNLİKLERİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

Buz kırıcılar, isminden de anlaşıldığı üzere ortamdaki buzları kıran etkinliklerdir. Genellikle kimse-nin birbirini tanımadığı toplantı ya da eğitimlerin başında katılımcıların rahatlaması ve toplantı ya da eğitime kolay bir giriş yapmak için kullanılan etkinliklerdir. Dolayısıyla tüm Tanışma ve Tanıma Etkinlikleri aynı zamanda birer buz kırıcıdır. Isınma Etkinlikleri ise kısa ve genelde eğlenceli oyun-lardır. Uygun ve doğru bir biçimde uygulandığında hem buz kırıcıların hem de ısınma etkinliklerinin öğrenciler için pek çok yararı vardır:

- Canlandırır, enerji verirler.
- Bedenleri ve zihinleri harekete geçirerek kişileri öğrenmeye hazırlarlar.
- Grubun kaynaşmasına yardımcı olurlar.
- Kaygıyı azaltırlar.
- Yeni bir konuya odaklanmayı arttırlar.
- Yaratıcı düşünmeyi geliştirirler.
- Öğrencilerin sınıfla olan bağlarını güçlendirerek motivasyonu arttırlar.

Aslında sadece Uyum Programı için değil, bu tip etkinlikler derslere başlamanın ya da blok derslerin ortasında öğrencileri canlandırmak ve yeniden dikkatleri toplamanın çok güzel bir yoludur.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

Isınma etkinliğinin en büyük özelliği kısa ve enerjik olmasıdır. Dolayısıyla en fazla 5-10 dakika sür-melidir. Daha fazla sürdüğünde öğrencilerin sıkılmasına neden olabilir. Buz kırıcılar daha uzun sü-rebilir. Her öğrenci bu tip etkinliklerden hoşlanmayabilir ya da katılmak istemeyebilir. Ancak çoğu bu tip etkinlikleri sevecek ve katılacaktır.

Tüm etkinliklerde olduğu gibi buz kırıcı/ ısınma etkinliklerinin işe yaraları için yönergelerin doğ-ru bir biçimde verilmesi gerekir. Bu tip etkinlikler sadece çocuklarla değil, yetişkinler için de aynı yararları sahiptirler. Dolayısıyla okulda yetişkinler için gerçekleştirdiğiniz toplantı ya da eğitimler-de de bu etkinliklerden yararlanmanız önerilir.

1. SÜRPRİZ

15 - 20 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin birbirlerini tanımalarını ve kaynaşmalarını sağlamak
Malzeme	Bir rulo mutfak havlusu ya da tuvalet kâğıdı

- ▶ Özellikle okulun açıldığı ilk günlerde öğrencileri biraz daha yakından tanımak için uygundur.
- ▶ Mutfak havlusu elden ele dolaştırılarak öğrencilerden rulodan istedikleri kadar parça koparmalarını isteyin. Öğrenciler genellikle bunun ne için olduğunu soracaklardır ancak ne kadar ısrar ederlerse etsinler bunun amacını söylemeyin.
- ▶ Herkes rulodan istediği kadar parça aldıktan sonra öğrencilerden ellerindeki her bir parçanın üzerine kendilerine ilişkin bir özellik yazmalarını isteyin. Örneğin bir öğrenci rulodan dört parça koparmışsa kendisine ilişkin dört tane özellik yazmak zorundadır.
- ▶ Bir başka seçenek de her bir parçanın üzerine bu yıl öğrenmek istedikleri bir konuyu yazmalarıdır.
- ▶ Son olarak öğrencilerden kendilerine ilişkin yazdıklarını paylaşmalarını isteyin.

2. İSİMLİK

15 - 20 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin birbirlerini tanımalarını sağlamak
Malzeme	A4 kağıtları, toplu iğne, kalın uçlu kalemler

- ▶ Önceden A4 kâğıtlarını ikiye bölerek öğrenci sayısı kadar dikdörtgen şeklinde küçük kağıtlar elde edin.
- ▶ Her öğrenciye bir parça kâğıt ve toplu iğne verin.
- ▶ Öğrencilere kendileri için bir isimlik yapacaklarını söyleyin.
- ▶ Kâğıdın tam ortasına büyük harflerle isimlerini yazmalarını isteyin. Daha sonra kâğıdın sol üst köşesine kaç kardeş oldukları, sol alt köşesine sevdikleri dersleri, sağ üst köşesine yapmaktan hoşlandıkları etkinlikleri (örneğin, kitap okuma, koşma, yemek yapma gibi), sağ alt köşesine de sevdikleri renkleri yazmalarını isteyin.

Kardeş Sayısı <input type="text"/>	Hoşlandıkları Etkinlikler <input type="text"/>
İSİM <input type="text"/>	
Sevdikleri Dersler <input type="text"/>	Sevdikleri Renkler <input type="text"/>

- ▶ Dilerseniz yukarıdaki şekli tahtaya çizebilirsiniz. Sınıfınızın özelliğine göre köşelere yazacaklarına dair yönergeyi değiştirebilirsiniz.
- ▶ Herkes tüm bilgileri yazdıktan sonra isimlikleri toplu iğne ile üzerlerine iliştiirmelerini isteyin.
- ▶ Öğrencilerden ayağa kalkmalarını ve birkaç dakika serbestçe sınıfta dolaşmalarını isteyin. Bu arada konuşmadan birbirlerinin isimliklerine bakarak kaç kardeş olduklarını öğrenmeye çalışacaklardır. Bir süre sonra öğrencileri durdurun ve aynı sayıda kardeşi olan öğrencilerin bir araya gelerek birbirleriyle kardeşlerine ilişkin sohbet etmelerini isteyin.
- ▶ Birkaç dakika sonra öğrencilerden yeniden dolaşmalarını isteyin. Bu kez öğrenciler birbirlerinin en sevdiği dersleri öğrenmeye çalışacaklardır. Birkaç dakika sonra öğrencileri durdurun ve aynı dersleri seven öğrencilerin bir araya gelerek birbirleriyle sevdikleri derslere ilişkin sohbet etmelerini isteyin.
- ▶ İsimliğin sağ üst ve alt köşesinde yazan maddeler için de aynı uygulamayı yapın.
- ▶ Herkesin birbiriyle sohbet ettiğinden emin olun. Gerekirse bir kişi aynı kişiyle birden fazla grupta beraber olamayacağı kuralını koyun.
- ▶ Farklı yönergeler seçebilirsiniz. Örneğin, “en sevdiğiniz yemek”, “en sevdiğiniz şarkıcı ya da müzik grubu”, “en sevdiğiniz film” ya da görmek istediğiniz ülke ya da şehir” gibi.

3. ALIŞVERİŞ TORBASI

10 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin enerjilerini tazelemek ve hafızalarını güçlendirmek
Malzeme	Yok

- ▶ Öğrencilere bir hafıza oyunu oynayacağınızı söyleyin ve onlardan ayağa kalkarak bir halka oluşturmalarını isteyin.
- ▶ Yönergeyi verin:

“Bugün sizlerle alışverişe çıkacağız. Alacağımız çok şey var. O yüzden her birimiz bir şey almak zorunda. Önce ben başlayacağım ve şöyle diyeceğim: ‘Bugün markete gideceğiz ve yumurta alacağız. Sonra yanımdaki öğrencim diyecek ki ‘Bugün markete gideceğiz yumurta ve süt alacağız’. Bir sonraki öğrencim hem benim, hem arkadaşının hem de kendi alacağını söylemek zorunda. Başlayalım mı?’”

- ▶ Halkanın sonuna gelindiğinde oyun biter.

4. KİM HATIRLAYACAK

10 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin enerjilerini tazelemek ve hafızalarını güçlendirmek
Malzeme	15-20 tane küçük obje ve bir örtü.

- ▶ 15-20 tane ataç, taş, kalem, tarak, yaprak, düğme gibi küçük obje bulun.
- ▶ Öğrencilere bir hafıza oyunu oynayacağınızı söyleyin.
- ▶ Her bir maddeyi birer birer öğrencilere gösterin ve ne olduğunu söylemelerini isteyin.
- ▶ Tüm maddeler bitince üzerlerini örtüyle örtün.
- ▶ Öğrencilerden gördükleri tüm objeleri yazmalarını isteyin. Birbirleriyle konuşmanın ve birbirinin yazdıklarına bakmanın yasak olduğunu hatırlatın. En çok hatırlayan oyunu kazanır.

5. YAP - YAPMA

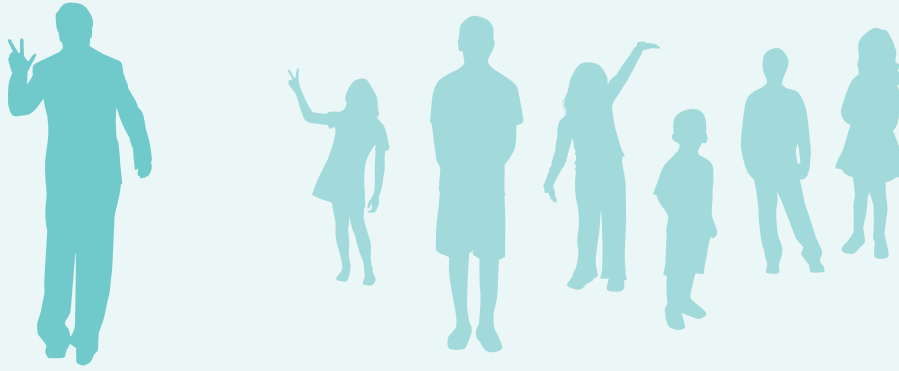

5 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin enerjilerini tazelemek
Malzeme	Yok

- Öğrencilerin sizi görebileceği bir yerde durun ve bir oyun oynayacağınızı söyleyin.
- Yönergeyi verin:

Ben bazı hareketler yapacağım. Siz 'Yap' dediğimi yapacaksınız, 'Yapma' dediğimi yapmayacaksınız. 'Yapma' dediğimi yapan yanar ve oyundan çıkar. Önce bir deneme yapalım" (Üç kere ellerinizi çırpıp 'Yap' deyin. Dördüncü çırpışınızda 'Yapma' deyin.).

- Oyun anlaşıldıktan sonra farklı hareketler yapın. Öğrencilerin önceden kendilerini hazırlamamaları için 'yap' ya da 'yapma'ların sayısını değiştirin. Örneğin 3 kez 'yap' ardından iki kez 'yapma' ya da beş kez 'yap' bir kez 'yapma' gibi.

6. LİDERİ BUL

10 dk.

Amaçlar	Öğrencilerin enerjilerini tazelemek
Malzeme	Yok

- ▶ Ayakta bir halka oluşturun.
- ▶ Öğrencilere şu yönergeyi verin:

“Önce aramızdan bir ebe seçeceğiz. Ebe olan kişiyi dışarı çıkaracağız. Sonra aramızdan bir lider seçeceğiz. Lider, ebe içeri geldiğinde bir hareket yapacak. Biz de o hareketi tekrarlayacağız. Sonra başka bir hareket yapacak biz yine tekrarlayacağız. Ebe olan hareketi kimin başlattığını bulmak zorunda. Bunun için 3 tahmin hakkı olacak. Kim ebe olmak ister?”

- ▶ Ebeyi dışarı çıkartın ve bir lider seçin. Şu açıklamayı yapın: (Lidere)

“Hareketleri ebe fark etmeden değiştirmek zorundasın. O başka bir tarafa baktığında bunu yapabilirsin. (Gruba) Bizim de lidere fark ettirmeden bakmamız lazım ki ebe, çabucak liderimizi bulmasın.”

- ▶ Ebeyi içeri alın ve oyuna başlayın. Ebeye lideri bulması için 3 tahmin hakkı olduğunu hatırlatın. Ebe lideri bulursa lider olan kişi ebe olur.
- ▶ Oyunu zorlaştırmak için hem yürüyüp hem de hareketleri yapabilirsiniz.

Veli Etkinlikleri

Uyum Programı sadece öğrenciler için değil; veliler için de önemlidir. Çünkü velilerin çocuklarının güvende olduğunu ve iyi eğitim alacaklarını bilmeye ihtiyaçları vardır. Çocukları liseye başlayan velilerin pek çok endişesi olabilir. Onlar çocuklarının:

- Kalabalıklarda kaybolacağı, fark edilmeyeceği;
- Zorbalık davranışlarına maruz kalacağı;
- Derslerin çok ağır olacağı;
- Bu taleplerle baş etmek için çocuklarının yeterince organize olamayacakları
- Yakın arkadaşları olmadan baş etmede ve yeni arkadaş edinmede zorlanacakları;
- 'Kötü arkadaşlar' edinecekleri;
- İlkokulda ya da ortaokulda aldıkları kadar destek alamayacakları ve anlaşılmayacakları
- Kendileri için de çocuklarının bir sorunu olduğunda birileriyle konuşmanın çok zor olacağı gibi endişeler yaşarlar.

Bu nedenle Uyum Programı kapsamında veliler için de en az bir yarım günlük bir etkinlik planı yapmak uygun olacaktır. Veliler için genel olarak bir yarım gün yeterlidir; ancak imkânınız varsa ve velileriniz uygunsa velileriniz için iki ya da üç yarım günlük planlar da hazırlayabilirsiniz.

Bu bölümde yer alan etkinlikler için genel kazanımlar aşağıdadır.

KAZANIMLAR

- ⇒ Okulun öğretmenlerini, yöneticilerini ve personelini tanır.
- ⇒ Okulu, okulun birimlerini ve işlevlerini bilir.
- ⇒ Diğer öğrenci ve velilerle etkileşim kurar.
- ⇒ Okulda gerekli durumlarda kimle iletişime geçeceğini bilir.
- ⇒ Okulla işbirliği kurmanın öğrenci için önemini fark eder.

1. HOŞGELDİNİZ! (Okul Aile Birliğinden Yeni Gelen Öğrenci Velilerine)

60 dk.

Amaçlar	Yeni gelen öğrenci velilerinin Okul Aile Birliği üleriyle tanışmalarını, okulla işbirliği kurmalarını ve çocuklarının eğitimine dâhil olmalarını sağlamak
Malzeme	Okul Aile Birliği üyeleri için yaka kartları

- ▶ Okul Aile Birliği ile gerçekleştirilecek “Hoş Geldiniz!” etkinliğinin yapılacağı gün ve saati velilerinize bildirin. Bunu kendinizin hazırlayacağı ve üzerinde velinin ismi yazan bir davetiyle, telefonla, kısa mesajla ya da öğrenciler yoluyla yapabilirsiniz.
- ▶ Velileri sıcak bir biçimde karşılayın ve toplantının amacını açıklayın.
- ▶ Okul Aile Birliği başkanı ve üyelerinin velilere kendilerini tanıtmalarından sonra birliğin kuruluş amacının ve görevlerinin anlatılmasına geçin. Velilerin artık birlik genel kurulunun tabii üyeleri olduklarını ve onların da birlik yönetiminde görev alabileceklerini vurgulayın.
- ▶ Veliyle işbirliğinin, çocuklarının eğitimi açısından ne kadar önemli olduğunu ve bunu nasıl yapabileceklerini açıklayın.
- ▶ Daha önce yapılan çalışmalardan ‘iyi örnekleri’ paylaşın.
- ▶ Velilerden gelen soru ve istekleri alarak yanıtlayın ve toplantıyı mümkünse bir çay / kahve ikramı ile tamamlayın.

2. VELİLER İÇİN İÇ - DIŞ HALKA

45 dk.

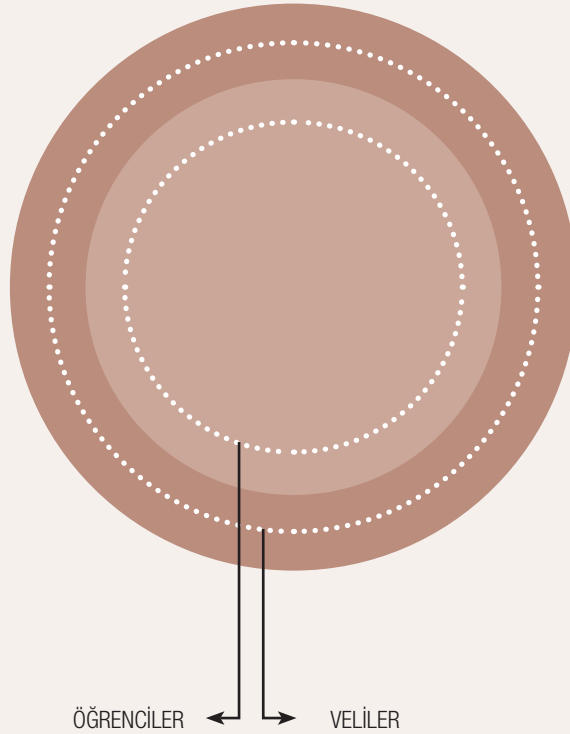
Amaçlar	Öğrencilerin ve velilerin birbirleriyle tanışmalarını sağlamak
Malzeme	Yok

1. SEÇENEK

- ▶ Bu etkinliği tüm 9. sınıflarla aynı anda yapabilirsiniz.
- ▶ Her sınıf kendi 9.sınıf rehber öğretmenin liderliğinde bahçede halka olur.
- ▶ Önce öğrencilerin iç halka oluşturmaları istenir ve onlar kendilerini tanıtır.
- ▶ Sonra her öğrenci kendi velisini iç halkaya çağırıp onu tanıtır.
- ▶ Bu tanışma sırasında herkesten o anda ne hissettiğini tek kelime ile ifade etmesi istenebilir. Örneğin "heyecanlı" "mutlu" "kaygılı" vb.
- ▶ Velisi gelmeyen öğrenciler yine de velilerini tanıtabilirler: "**Bugün gelemedi ama ben size velimi tanıtmak isterim, ismi Mehmet Çağdaş**" gibi.

2. SEÇENEK

Öğrenciler için yönetici, öğretmen ve okul personeli ile yapılan İç-Dış Halka Etkinliği veliler için de yapılabilir (s. 27).

3. BEKLENTİLERİMİZ - ENDİŞELERİMİZ

60 dk.

Amaçlar	Velilerin okula ve derslere ilişkin beklentilerini ve endişelerini öğrenmek; bunlara yönelik çözüm önerilerini paylaşmak
Malzeme	Tahta, tebeşir/ tahta kalem, 3 renkte yapışkan not kâğıdı (post-it)

- Duvara üzerinde “Beklentiler” ve “Endişeler” yazan iki büyük beyaz kâğıt asın. Her katılımcıya biri sarı, biri yeşil yapışkan not kâğıtları dağıtın ve henüz bunların üzerine bir şey yazmamalarını söyleyin.

Beklentilerimiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Endişelerimiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Velilere şu açıklamayı yapın:

“Bu oturumda beklentilerimizden ve endişelerimizden bahsedeceğiz. Çocuklarınız yeni bir okula başlıyor. Hem onlar için hem sizler için her şey yeni. Bugün sizlerin beklentilerini öğrenmek istiyoruz. Çocuklarımızın daha iyi eğitim alabilmeleri için okulumuzdan, yöneticilerimizden, öğretmenlerimizden ve diğer velilerden neler bekliyorsunuz? Şimdi sizlerden elinizdeki sarı kâğıtlara iki tane beklentinizi yazmanızı rica ediyorum. (Katılımcılara beklentilerini yazmaları için bir iki dakika verin). Bitirenler beklentilerini “Beklentiler” kâğıdına yapıştırabilir.

- Tüm katılımcılar beklentilerini yazdıktan sonra hızlıca beklentileri okuyun.
- Velilere Şu açıklamayı yapın:

Yeni bir okula gelirken bizim aynı zamanda bazı endişelerimiz de olabilir. Şimdi lütfen elinizdeki yeşil kâŐıtlara en önemli endişenizi yazar mısınız? (Katılımcılara endişelerini yazmak için kısa bir süre verin). Bitirenler endişelerini “Endişeler” kâŐıdına yapıştırabilir. Peki, bu endişelere kimin çözüm bulmasını istiyorsunuz? (Yanıtları alın). Bizler endişelerimize çözüm bulacak güçteyiz. Bunu nasıl yapacağımızı sizlere göstermemi ister misiniz?

- Velilerin sırayla gelip endişeleri yazdıkları yapışkanlı notlardan her hangi birisini almalarını isteyin:

“Şimdi lütfen sırayla endişelerimizi yapıştırdığımız kâŐıdın önüne gelir misiniz? Buradan herkesin başka birinin yazdığı endişe kâŐıdını almasını istiyorum. Lütfen kendi yazdığınız kâŐıdı almamaya özen gösterin.

- Bu arada siz de velilere pembe yapışkan not kâŐıtlarını dağıtın ve Şu yönergeyi verin:

“Şimdi lütfen önce elinizdeki kâŐıtta yazan endişeyi okuyun. Orada yazan endişeye ne tür bir çözüm önerebilirsiniz? özm önerinizi dağıttığım pembe kâŐıtlara yazmanızı istiyorum. (Katılımcılara özm önerilerini yazmaları için kısa bir süre verin).

- Velilerden yazdıklarını okumalarını isteyin:

“Şimdi herkesten sırayla kâŐıtta yazan endişeyi ve kendi çözüm önerisini okumasını istiyorum.

- Katılımcılardan endişe ve çözüm önerileri not kâŐıtlarını tekrar ‘Endişe’ kâŐıdına yapıŐtırmalarını isteyin. Şöyle diyerek konuyu toparlayın:

“Gördüğümüz gibi endişelerimiz benziyor ve bizler bu endişelerimizi nelerin giderebileceğini aslında biliyoruz. Bizler sizlerin beklenti ve endişelerini bir rapor halinde toplayacağız ve bu raporu okul yönetimine aktaracağız. Endişelerinizi ve beklentilerinizi bizimle paylaŐtığınız için teşekkür ederiz.”

- Okuma yazma bilmeyen velileriniz çoksa velilerin beklenti ve endişelerini sözlü alıp tahtaya yazabilir; yine sözlü olarak çözüm önerilerini alabilirsiniz.

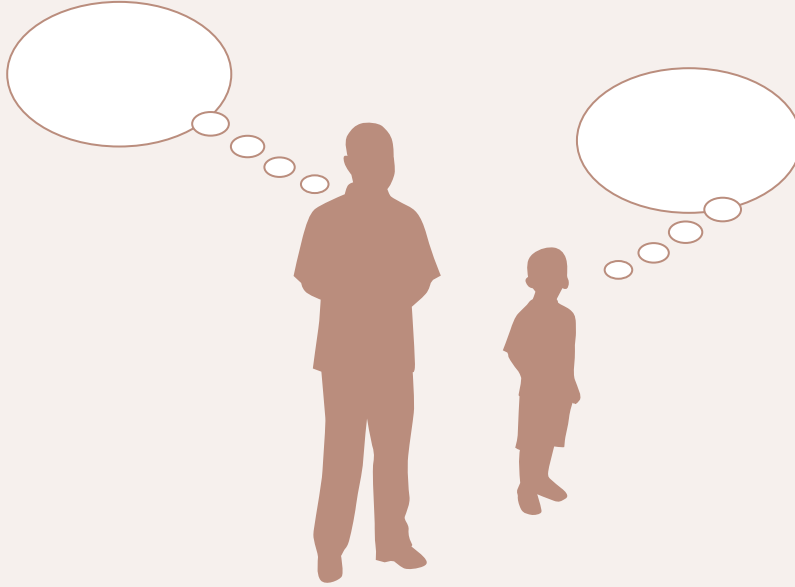
4. ZAMAN MAKİNASI İLE YOLCULUK

60 dk.

Amaçlar	Tanışmak, kaynaşmak, okulun ilk günlerine ilişkin duygu paylaşımında bulunmak, empati geliştirmek
Malzeme	Yok

- Sınıfta veli ve öğrenciler birlikte toplanır.
- Gerekirse kısa bir açıklama yapıp gevşeme egzersizi uygulanabilir.
- Zaman Makinesi ile önce veliler zamanı geriye sarıp kendi okul yıllarını ve okula başladığı ilk günleri hatırlayıp (veli lise ve üstü eğitimi ise liseye başlama günleri, ilkokul ise ilkokula başlama günlerini hatırlaması istenir) neler yaşadıklarını paylaşmaları istenir. Sonra bugün çocuğunun neler yaşadığına ilişkin gözlem ve değerlendirmelerini söyler.

- Daha sonra öğrenciler zaman makinesi ile ileriye sarıp kendi çocuklarına bugüne ilişkin neler söyleyeceklerini hayal etmeleri istenir ve paylaşımlar yapılır.

